

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 44. sz. 1943 február 24 szerda

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Feltűnő diplomáciai értekezlet Washingtonban Taylor vatikáni követ és a volt versaillesi szakértő részvételével

Berlini vélemény Sztalin napiparancsáról — Az Observer c. angol lap cikke a szovjet és a középeurópai államokról — Gandhi halálán van, — ostromállapot Indiában

A szovjet átkaroló kísérletei megheiusultak — A háború 20 hónapja alatt 18 millió embert vesztett a szovjet, jelenti a Német II — Afrikában a tengelycsapatok átlépték Algéria határát

A keleti arcvonalon a helyzet ényegesen megváltozott az utóbbi napokban. Ezt lehet kiolvasni a tegnapi német hadi-jelentésből, mely már nemcsak súlyos elhárító harcokról szól, hanem a szovjet messzemenő hadászati céljainak megheiusításáról ad számot. Az ellenség — közli a hadijelentés — mivel nem sikerült a Donec íparvidék keleti szegélyén szilárdan álló német arcvonalat áttörnie, északnyugat felé kitérve a német haderő hátába igyekezett kerülni. Az ezen módon az arcvonal mögé került szovjet hadosztályokat szétverték, illetve megsemmisítették. Ugyanígy jártek azok a szovjet kötelékek, amelyeket Charkovtól délre elterülő vidék megkerülésével a Dnyeper irányában hajszoltak előre. Ezeknek azt a szerepet szánta a szovjet hadvezetőség, hogy bekerítse a német erőket. Azonban ezek kerültek zárógyűrűbe, a német erők minden oldalról támadják a felbomlásnak és megsemmisülésnek néznek elébe — állapítja meg a német hadijelentés.

Miután a déli szakaszokon az ovdadást megindult, a szovjet támadásait északabbra helyezte, ahol még hó és jég uralkodik. Ebből látszik, hogy a szovjet „Tél tábornokban” bízik. A déli és középső szakaszokon a német légi haderő nagy erővel támadt és nyilván ez a beavatkozás, melyet az időjárás változása mindinkább megkönnyít, nagyban hozzájárult a hadihelyzet változásához.

DIPLOMACIAI ÉRTEKEZLET AZ AMERIKAI FEHÉR HÁZBAN

Feltűnő és érdeklődésre számot tartó jelentést közölnek Washingtonból. A jelentés szerint Roosevelt elnök hétfő este váratlanul diplomáciai értekezletet hívott össze a Fehér Házban, amely különböző találgatásokra adott okot és általános felűnést kellett. Az értekezleten többek között résztvett Cordell Hull, Sumner Welles, Myron Taylor, Roosevelt rendkívüli vatikáni követe, Bowman tanár, aki a versaillesi békeértekezleten az Egyesült Államok szakértője volt a területi kérdésekben és Pasvol-szky, a háború utáni újjáépítés szakértője. Az értekezletről hivatalos jelentést tetek közzé, amely szerint a tanácskozásokon az általános háború utáni problémákat vitatták meg.

A washingtoni diplomáciai értekezletről szóló hír annál feltűnőbb, mert éppen most tartó-

zódik a Vatikánban Spellman newyorki érsek.

Spellman érsek — mint már jelentettük — vasárnap kihallgatáson jelent meg XII. Pius pápánál és a Szentatya dolgozószobájában másfél óra hosszat tartózkodott.

A newyorki érsek vatikáni látogatását Rómában és a külföldön egyaránt nagy érdeklődéssel figyelik és látogatásának általában a szokásos érseki látogatásokon túlmenően politikai jelentőséget tulajdonítanak. Mindamellelt a legnagyobb fenntartással kell fogadni mindazokat a híreket, amelyek a látogatással kapcsolatosan a világsajtóban már itt-ott felbukkantak — mondják Rómában. Ezek a hírek nem egyebek mérő feltételezéseknél. XII. Pius pápa híres rendkívüli titoktartásáról, az ő dolgozószobájából nem szoktak hírek kiszivárogni. A Vatikán sajtópolitikáját pedig rendkívül konzervatív elemek irányítják és hivatalos vatikáni helyről csak a legtrikább esetben szoktak az eseményekkel kapcsolatosan állást foglalni.

AZ „OBSERVER” CIKKE

A „Svenska Dagbladet” londoni tudósítójának jelentése szerint az „Observer” című angol lap a vörös hadsereg alakításának 25. évfordulója alkalmával cikket közöl, amely mind tartalmában mind hangjában teljesen különbözik az angol sajtó többi cikkétől.

Az „Observer” hangsúlyozza, hogy az orosz előrenyomulás nemcsak Bulgária, Horvátország és Magyarország jelenleg vezető rétegeit nyugtalanítja, hanem vannak más európai országok is, amelyek nem tudnának beenyugodni sem a belsevista kormányformába, sem valamely, a Szovjet-Unió részéről közvetlenül, vagy közvetve, gyakorolt ellenőrzésbe. Ezek közé tartoznak a csehek és németek. Ezekben az országokban erős és hatékony ellenzéke támadna annak, ha ezeket az államokat be akarnák vonni az orosz befolyási övezet keretébe.

Az angol lap szerint nem vezetne igazi bekébe, ha például az Egyesült Államoknak Afrikában, Nagy-Britanniának Nyugat-Európában, Oroszországnak pedig Kelet-Európában és Lengyelországban akarnának valamely befolyási övezetet biztosítani. Ezzel szemben a szövetségeseknek Közép-Európa és a Csemokrata középeurópai államok in-

tegritását Oroszországgal egyetértésben övezetek szerint kellene garantálniok. Közép-Európának továbbra is az európai közösséghez kellene tartoznia.

Másfelől a szövetségeseknek garantálniok kellene Oroszország határait és a középeurópai orosz érdekeket és a sürgős kérdésekben a teljes megegyezést Oroszország, Nagy-Britannia és Amerika között.

Csak így válik majd lehetővé Európa talpraállítása új viszály előidézése nélkül. Nem szabad elválasztani egymástól az atlanti-óceáni egyezményt és Sztalin programját azzal a szánúékkal, hogy stratégiai határokat teremtsenek. A háború utáni Európa megteremtésének előfeltétele az erős orosz-amerikai-angol szövetség — végzi cikkét az angol lap.

Mint Berlinből jelentik, valamennyi német lap a legélesebben szembefordul az „Observer” című angol lapnak azokkal a kijelentéseivel, amelyek azt a reményt fejezik ki, hogy a szovjet előrenyomulása Bulgáriában, Horvátországban és Magyarországon az állami berendezésekben változásokat fog foganatosítani. A lapok szerint a fenyegetés Európa népeiben csak még jobban magerősíti azt az elszánt akaratot, hogy kiküszöböljék a keletről fenyegető veszedelmet.

SZTALIN NAPIPARANCSA

A moszkvai rádió jelentése szerint Sztalin a vörös hadsereg felállításának 25. évfordulója alkalmával napiparancsot adott ki, amelyben többi között kijelenti, hogy a vörös hadsereg viseli az európai második arcvonal hiányában a háború egész súlyát.

Illetékes német részről közlik: Sztalin a vörös hadsereghez intézett üzenetében — hangsúlyozák a birodalmi főváros irányadó körében — propagandisztikus okokból olyan fantasztikus számot közöl a német véderőnek a keleti határára szennvedett veszteségeiről, hogy azokkal foglalkozni sem érdemes. Már inkább a valóság talaján mozog Sztalin amikor újból követeli a második arcvonalat, amelyről az angolok és amerikaiak a vörös hadsereg mellett rendezett tüntetéseik alkalmával legteljebb mellékesen beszéltek, ha egyáltalán megemlékeztek róla. Nem lehesülendő — mondják Berlinben — az a tény, hogy Sztalin egyáltalán nem beszélt háborús céljairól, hanem ebben az irányban

minden lehetőséget fenntartott magának.

MENNYIT VESZTETT A SZOVJET 20 HÓNAP ALATT

A Német Távirati Iroda a következőről értesül azzal a napiparancsal kapcsolatosan, amelyet Sztalin a vörös hadsereghez intézett alapításának 25. évfordulója alkalmából. A vörös hadsereg a hivatalos német számadatok szerint foglyokban 5 millió 400.000 katonát vesztett, ehhez járult még a halottakban és sebesültekben elszenvedett veszteség, amely 12 millió 800.000 embert tesz ki. A vörös hadsereg a háború 20 hónapjában tehát összesen 18 millió 200.000 embert, ugyanezen idő alatt 48.000 löveget és 34.000 páncélcsoportot vesztett.

MAJSZKY SÜRGETI A MÁSODIK ARCVONALAT

Mint a Német Távirati Iroda idézi az angol hírszolgálat jelentése szerint Majszky szovjet londoni nagykövet „A Szovjet-Unió 25 éve és a vörös hadsereg” c kiállítás megnyitáskor kedden beszédet mondott és abban óva intett a legújabb szovjet sikereket okozta derűlátó árandoktól. Felszólította a szövetségeseket, gondoskodjanak arról, hogy ebben az évben több vereséget mérjenek a tengelyhatalmakra. Nagy tévedés feltételezni, hogy Németország ereje fogytán van. Beszédének további során Majszky ismertette, hogy a szovjet sikereit ezer és ezer emberi élet és a városokban és falvakban okozott szörnyű pusztítások árán érte el. Ezért tehát természetes — folytatta —, hogy a Szovjet-Unió számít a Casablancában hozott katonai döntések hamaros megvalósítására. Mindazonáltal el kell ismerni, hogy a szövetségesek előtt álló feladai igen nehéz.

AZ OROSZ-LENGYEL KAPCSOLATOK

Mint a Lengyel Távirati Iroda londoni jelentéseiben közli, az angol főváros hivatalos lengyel köröknek figyelmét teljesen az orosz-lengyel kapcsolatok költik le.

A lengyel nemzeti tanács külügyi bizottságának pénteki ülésén Raczynszky külügyminiszter beszámolt az orosz-lengyel viszony jelenlegi állásáról, szombaton pedig ugyanc kérdés meghatározására az emigráns lengyel kormány tagjai minisztertanácsot tartotak.

leménye szerint a lengyel kormány magatartásának alapelveit a Londonban megjelenő lengyel hivatalos lap ismertette. Ez ismertetés utal az 1941 júliusában aláírt orosz-lengyel szerződésre, amelyben a Szovjet-Unió minden következményével együtt elvetette az 1939-ben kötött orosz-német megnemtamadási szerződést, Lengyelország ezek szerint nem ismerhet el semmiféle orosz területváltozást, amely az orosz-német szerződés alapján jött létre. Lengyelország Szovjet-Oroszországgal a jelenben és a jövőben az atlantióceáni egyezmény és Lengyelország jogainak teljes elismerése alapján a legjobb diplomáciai kapcsolatokat akarja fenntartani.

A „Basler Nachrichten” londoni tudósítójának jelentése szerint Londonban nyílt titok hogy Sikorszky miniszterelnök Washingtonban, valamint másutt, így valószínű Londonban is Lengyelország háború utáni határainak kérdéseiben olyan felfogással találkozott, amely azonos az orosz felfogással. Erről a kérdéstről majd később fognak tárgyalni. Az sem titok, hogy a lengyel-orosz viszony jelenleg feszült és a pénteken érkezett orosz jegyzék nem járul a feszültség enyhítéséhez. A lengyel kormány több tagjának politikája és felfogása szálka a szovjet kormány szemében. Szemrehányást tesznek lengyeleknek, miért megengedték, hogy angliai hadseregekben oroszellenes propagandát terjesszenek. Ehhez járul még, hogy Benes kormánya sokkal inkább a szovjet mellett áll Lengyelországgal szemben, jellehet annakidején aláírta a esch-lengyel szövetségi megállapodást. Tény, hogy Benes külön táviratot intézett a szovjethez és ebben a mintegy ezerszavas táviratban támogatta Oroszország magatartását Lengyelországgal szemben.

AFRIKÁBAN NÉMET CSAPATOK ÁTLÉPTÉK AZ ALGIRI HATÁRT

Német haderők a tuniszi támadás 9. napján egy német páncélos oszlop Sbeitla elfoglalása után nyugati irányban tört előre és Tebessától keletre elérte az algiri határt. A legutóbbi jelentések szerint a német csapatok a Tebessához vezető úton gyorsan haladnak előre. Egy másik német

TOKES FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

oszlop a Cassertnál szorosan át északi irányban támadott, egy harmadik pedig Thalától délre az első brit hadsereg balszárnya mögé került és éjfélkor már csak 15 kilométernyire volt attól a vasútvonaltól, mely Tebessát Észak Tunisszal összeköti. Algéri jelenléte szerint valószínűnek tartják, hogy a tebessai úton támadó német páncélos oszlop éjféltájban már átlépte az algéri határt. A német csapatok gyors előretörését és nagy sikerét az angolszász jelentések is beismerték és azzal igyekeznek menteni, hogy Rommel ezen a szakaszon igen erős páncélos és más erőket vont össze és számszerű fölénybe került a cassertinai szorosnál súlyos veszteségeket szenvedett brit és amerikai csapatokkal szemben. — Az angolszász vereség igazi okát azonban a német légi és páncélos erők fölényében és Rommel mesterei páncélos taktikájában kell keresnünk.

ROOSEVELT-SZTALIN
TALÁLKOZÓ KESZÜL?
Mint a Lavoro Fascista Gen-

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A keleti arcvonal déli részén folyó nagy téli csatában az ellenség messzemenő céljait megműsítettük. Az ellenség — mivel nem sikerült a Donec iparvidék keleti szegélyén szilárdan álló német arcvonalát áttörnie — északnyugat felé kitérve hátunkba igyekezett kerülni. Az ezen a módon Miusnál arcvonalunk mögé került szovjet hadosztályokat megsemmisítettük vagy szétvertük.

Epp így jártak azok a szovjet kötelékek, amelyek a Charkovtól délre elterülő vidék megkerülésével a Dnyeper irányában előrehajszoltak. A sors, amit a német hadsereg számára akartak előkészíteni, őket magukat érte utól. Kötelékeiktől elvágyva és hadosztályainktól minden oldalról támadva felbomlásnak vagy megsemmisülésnek néztek elébe. Az utánpótlásul küldött tartalékokat a légi haderő felfedezte és a sűrű hadosztályokat tartós légi támadásokkal megsemmisítően támadta.

Mivel az időjárás — hóviharak és olvadás váltogatják egymást — a nagy hadműveleteket belátható időn belül kizárja, az ellenség törekvései mindinkább a Charkovtól északra elterülő, valamint a keleti arcvonal közepe és északi része irányában tolnak el.

A kubáni hídfő több helyén

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnok-sága közli: Észak-Afrikában az ellenség az előző napokban elfoglalt állásait ujonnan bevetett kötelékekkel igyekezett visszazerezni. Kísérleteit — súlyos veszteségeket okozva — visszautasítottuk. Sok páncélos szétromboltunk. A szákmány és a foglyok száma továbbra is jelentékeny mértékben nő.

A német légierő megsemmisítő csapásokat mért az algériai felteledőn egy ellenséges utánpótlási támaszponton, valamint Tuniszban nyugatra tüzéségi állásokra.

Tripolis kikötőjének katonai berendezéseit az éjszaka hatáso-

fen át jelenti, az angol fővárosban feltűnést keltett a Sunday Dispatch newyorki távirata, amely szerint amerikai részről Roosevelt és Sztalin között találkozó szerethető létrehozni. Roosevelt megbeszélést szeretne folytatni Sztalinnal, hogy meg egyezzenek az Atlanti óceáni charta alkalmazása ügyében és megtudja, Sztalinnak mik a háborús tervei és hogyan értelmezi a győzelem esetén Európa új rendezését.

Moszkvában hivatalos részről jelentést tette közé, amely szerint nem felel meg a valóságnak az a híresztelés, hogy Timosenkó tábornagy vezetésével szovjet orosz katonai küldöttség érkezett az Egyesült Államokba. A hivatalos jelentés hangoztatja, hogy a szovjet kormány nem küld semmiféle katonai bizottságot sem az Egyesült Államokba, sem Délamerikába.

hétfőn az ellenség nagyobb erőivel támadott. Minden támadását kemény harcokban, súlyos veszteségeket okozva neki visszavertük.

A Donec vidékén a szovjet több hadoszállyal megismételte áttörési kísérleteit. Súlyos és változatos harcokban újból visszavertük.

A Donec és a Dnyeper közötti térségben a hadsereg és a fegyveres SS páncélos és gyalogkőerőkei zuhanó, harci és csatarepülőktől kitűnően támogatva az ellenséget továbbra is összpontosítottan támadták és nagy szovjet harcsoportokat megsemmisítettek meg.

A Charkovtól és Kurszktól nyugatra, valamint az Oreltől délre levő térségben az elkecseregett harcok tovább tartanak.

Oreltől északra és északra az ellenség nagy páncélos, tüzéségi, csatarepülő ármogatással széles arcvonalon támadott. A támadások a német gyalogos és gépesített hadosztályok szívós ellenállásán megütköztek. Övenet bolsevista páncélos hevert elpusztítva állásaik előtt.

A volchovi arcvonalon megütközött egy hídfőnk ellen intézett ellenséges támadás.

A Ladoga-tó felé a harcok felújultak. A szovjet egy szakaszon tömeges támadást, azonban 47 páncélosát elvesztette és a támadást veresésségek okozva visszavertük.

san bombáztuk. (MTI)

Az olasz főhadiszállás közlése: Tuniszban megtörték a tengely által elfoglalt állások ellen intézett ellenséges ellentámadásokat. Légiharcokban öt repülőgépet lőttek le az Atlasz és a szicíliai csatorna felett.

A legutóbbi négy nap folyamán vívott harcokban 845 foglyot ejtettünk, 65 harcokcsit, 74 páncélgépkocsit s 58 ágyút pusztítottunk el és több tehergépkocsit szákmányoltunk.

A Földközi tengeren haladó egyik hajókaravánunk ellen intézett támadás folyamán az ellenség négy bombavető repülőgépet vesztett, két torpedóvető repülőgépet pedig a Cykládokhoz

tartozó Milos szigete felett lőtünk le.

Ellenséges repülőgépek hétfőn este támadást intéztek Palermo városa és környéke ellen. Az okozott kár csekély. A példás magatartást tanúsító polgári lakosság köréből hat halott és hat sebesült az áldozat.

A támadó repülőgépek közül kettő a légvédelmi ütegek, egy harmadik pedig az éjszakai vadászok találata következtében le-

Az amerikai csapatok veszteségei Tunéziában

Berlin, febr. 23. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következőket közli a tunéziai harcok helyzetéről:

A délkelet tunéziai német-olasz támadó vállalkozások, amelyeket nyolc nappal ezelőtt különleges kötelékek kezdtek meg, *hétfőn fontos szorosállások birtokbavételével ideiglenesen befejeződtek.* A hadműveletek eredményeit teljes egészükben még nem lehet áttekinteni. A foglyok száma és a zsákmány mennyisége azonban máris képet nyújt terjedelméről.

Az eddigi megállapítások szerint a vállalkozás során összesen 4116 foglyot ejtettek, *közülük 3000 amerikai és csaknem ezer angolt, továbbá 253 páncélos, 6 páncélos felderítőgépet, 171 páncélos csapatszallítógépet, 118 löveget, köztük 6 nehéz löveget, 16 páncéltörő ágyút, 6 léghajítóágyút, 15 repülőgépet, egy nagy löszraktárt szákmányoltak.* — Ezek a számok világos képet nyújtanak annak a vereségnek a nagyságáról, amelynek során egy amerikai páncélos hadosztály, két amerikai gyalogos hadosztály, továbbá három brit dandár megsemmisült, vagy súlyos csapásokat szenvedett. A hétfői harcokban a tengely légi ereje is különösen jó eredményeket ért el Gyors német harcrepülőgé-

zuhant. Az egyik a Monte Pelleggrinitól keletre, a másik Terzasinótól nyugatra, a harmadik pedig Valdesi mellett a tengerbe zuhant. A légvédelmi ütegek még három repülőgépet pusztítottak el, kettőt Pantelleriában, ezek a part közelében a tengerbe zuhantak, egyet pedig Catanzaro Marinában, ez a szárazföldön esett le, a tengerparttól mintegy 15 kilométernyire. (MTI)

pek teljesen szétromboltak egy átrakódó pályaudvart. Vadászbombázók tetemes veszteségeket okoztak az arcvonal felé vonuló ellenséges osztagoknak.

A néhány nappal ezelőtt foglyul ejtett amerikai gyalogosok rendkívül tanulságos adatokat szolgáltatottak. Kijelentéseik szerint az amerikai katonákat vagy tudatosan hagyják bizonytalanságban a német és olasz csapatok harci ereje felől, vagy pedig maga az amerikai hadvezetés is túlkönnyelmű és csalóka reményeket táplált. Az amerikai katonákra mindenestre a legnagyobb hatással volt a tengelycsapatok teljesen váratlan ütőereje. *Az amerikai gyalogos alakulatoknak, miután valamennyi kísérő páncélosukat elvesztették, a Sidi Bou Zidtól északra lévő köhgy között kellett védelemre berendezkedniük.* Minden utánpótlástól elvágyva, két napig a legsúlyosabb nélkülözéseknek voltak kitéve. Az állítólag felmentésükre küldött brit páncélos kötelékekből semmit sem láttak. Végül is meglehetősen kiérdemelve megadták magukat a tengely tisztogató csapatainak. A fogságba került amerikaiakra ügylészük különösen nagy benyomást gyakorolt az a tény, hogy a britek cserbenhagyták őket. (MTI)

A 8. brit hadsereg mozdulatai

Zürich, febr. 23. (Bud. Tüd.) A 8. brit hadsereg kairói hír szerint Medenine elfoglalása után a Mareth vonal előtt fejt ki erőfeszítéseket. Brit jelentések szerint azt állítják, hogy a Mareth vonalon nem kerül sor komoly ellenállásra, hanem csupán halogató harcokra. Ugy vélik, hogy Rom-

mel fő erejét a Gabes és járhatatlan sós mocsarak között levő sokkal rövidebb vonalon állítja fel új erőit. Ezen a mintegy 30 km-nyi kiterjedésű vonalon állították fel a legtöbb német löveget és jelenleg további előkészületek folynak ezen a vidéken.

Gandhi halálán van, oszromállapot Indiában

Róma, febr. 23. (MTI) A Lavoro Fascista bangkoki jelentése szerint az angolok által India egész területén életbeléptetett rendkívül intézkedésekből arra lehet következtetni, hogy Gandhi a halálán van. Hétfőn délután óta egész Indiában valóságos ostromállapot léptettek életbe. A hatóságok teljes gyűléstiltalmat rendeltek el és a rendőrök

minden csoportosulást azonnal feloszlattak. A nagyobb városok utcáin megerősített katonai járőrök teljesítenek szolgálatot. Bombayban, amely egyik legerősebb fellegvár a indiai nemzeti mozgalomnak, minden nagyobb utcakereszteszűdést gépjegyverekkel és kézigrandókkal felszerelt katonaság szállított meg.

Prágában 170 bárt és mulatót bezártak

Prága, febr. 23. (MTI) Lapjelentések szerint az egyes iparágak háborús korlátozásáról szóló rendelet alapján Prágában 170 bárt és mulatóhelyet zártak be, azonnali hatállyal. A mulatóhelyek alkalmazottait a hadiszolgálatba állították.

Kattovice, február 23. (NTI) Dr Ley birodalmi szervezeti vezető és Saucker körzetvezető a felsősziléziai munkakamara előtt beszédet mondott a munkaszolgálat feladatairól és követelményeiről. Dr Ley kifejtette, hogy Németország minden téren hatal-

mas tartalékokkal rendelkezik. A példák sorával bizonyította be, hogy Németország fölényben levő erőkei állíthat szembe a bolsevizmussal. Ehhez járulnak még Németország szövetségesei, továbbá a teremtő Európa. Saucker körzetvezető hangoztatta, hogy a munkaszolgálat biztosan teljesíti azokat a feladatokat, amelyek arra irányulnak, hogy a német naderőnek újabb harcra kész és harcra képes férfiakat dajának. A hadüzemekben is még több fegyvert és löszert termelnek, mind eddig. Mindig újabb tartalékokat vehetünk be, — hangsúlyozta Saucker — és a harcok sohasem fogunk megoldhatatlan feladatokat elé kerülni. (MTI)

Vaskeresztet kapott Torma práter

Róma, február 23. (MTI): Az olasz lapok részletes jelentést közölnek Torma práter cisterciata atyjának a keleti arcvonalon tanúsított hősiességéről. A lapok kiemelik, hogy a hősi, önkéntes tábori lelkésznek a ma-

gyarokkal együtt harcoló német csapatok parancsnoka átnyújtotta Vaskeresztet.

Magyar hősök

Szép példáját adta bátorágának az ellenségnek Mórincz Andor hadapródörkmester, egyik tüzérszázalányuk szakaszparancsnoka.

1942 augusztus 6-án a Korotajak körül vívott rendkívül heves harcokban önként vállalkozott arra, hogy felváltja a tüzéségi felderítőállásban megsebesült felderítőtszert. Bár az ellenség olyan pusztító tűz alatt tartotta a felderítőállás környékét, hogy a tüzzel terhelt területen való átjutás lehetetlennek látszott. Mórincz hadapródörkmester élete legtehezebb kockázatával előre-küszört a felderítőbe s átvette sebesült előjárója szolgálatát.

Két nap mulva, augusztus 8-án észrevette, hogy a váltakozó sikerű harcok során egy honvédtűz két lövege reménytelenül elszigetelt helyzetbe került a két harcvonal között. Mivel nyilvánvaló volt, hogy a lövegek az ellenség zsákmányává válnak, elhatározta azok megmentésének megkísérlését. Rendkívül leleményesen hajtott végre szándékát s sikerült a lövegeket az ellenség igen erős tüze ellenére is elvonatnia és megmentenie.

Azonnal jelenteni kell a légítámadások által okozott károkat

A hivatalos lap tegnapi számában honvédelmi miniszteri rendelet jelent meg. A miniszter ebben elrendeli, hogy a légítámadások által okozott károkat a városok és községek légoltalmi parancsnokai — a hadtest székhelyűl szolgáló városok légoltalmi parancsnokai kivételével — a károk számbavétele után azonnal, de legkésőbb a légiveszély elmúltától számított 12 óra belül állami táviratban kötelesek jelenteni a honvédelmi minisztériumnak, valamint egyidejűleg az illetékes hadtest légvédelmi parancsnokának. A hadtest székhelyűl szolgáló városok légoltalmi parancsnokai a 12 óra belül közzelendő kárjelentésüket előszóval, távbeszélőn, vagy írásban juttatják a hadtest légvédelmi parancsnokához.

A távirati kárjelentések szövegeinek tartalmaznia kell a támadás pontos idejét, a ledobott bombák számát, az okozott károk természetét, tehát azt, hogy okoztak-e a bombák rombolásokat, tüzeket, tartalmaznia kell a halottak és sebesültek számát, továbbá a megsebesültek fontos közölnivalókat. A légítámadást követő három napon belül a kárt szenvedett város, vagy község légoltalmi parancsnokának írásbeli kárjelentést kell beküldenie.

Az írásbeli kárjelentés a távirati kárjelentés kiegészítésére szolgál és tartalmaznia kell az ellenséges légitevékenység perere megállapított idejét és időtartamát, azt, hogy a támadás a riasztás után hány perccel következett, az ellenséges repülőgépek pontos vagy becslött számát, az esetleges egyes támadási hullámokat részletezve, a ledobott bombákra vonatkozó adatokat, azok súlyát, ha ezt nem tudják, akkor a robbanási tölsérsátmérők méreteit.

Jelenteni kell a részletes írásbeli beszámolóban a fel nem robbant bombák számát és az azokal történt intézkedéseket, részletesen le kell írni a romboló és gyújtóbombák okozta károkat, a rombolások és tüzek számát és kiterjedését, az okozott személyi és anyagi károk számszerű adatait, a sebesült férfiak és nők számát, ezenfelül a 16 évesnél fiatalabbakat és idősebbeket külön kimutatásban kell jelenteni a halottak nevét és korát.

Az anyagi károknál külön kell választani a magánszemélyek és a közulajdonban lévő anyagiakat ért károkat. A légoltalmi parhazárított szervezet működéséről is be kell számolni.

Baróthy Zoltán táblaelnököket választották meg a KANSZ debreceni törvényhatósági választmányának új elnökeül

A Községi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége debreceni törvényhatósági választmányának tudvalevőleg a legutóbbi hat évén át dr. Oláh Lajos kir. ítélőtáblai elnök volt az elnök, akinek tragikus elhalálása szükségessé tette az elnöki szék betöltését. Az új elnök megválasztása és beiktatása kedden délután történt meg a kir. ítélőtábla könyvtártermében, ahol a tagok igen nagy számban jelentek meg. Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnök, a bírósági főcsoport elnöke, a bírósági főcsoport elnöke nyitotta meg a közgyűlést, amelyen ott láttuk Rásó István alispánt, dr. Vajthó Lajos miniszteri tanácsos, pénzügyigazgatót, a kir. ítélőtábla törvényszék és kir. járásbírói, tisztviselői és aliszti karát. A tisztviselői kiegészítésére irányuló indítványt — az előkészítő bizottság nevében — Barankay Miklós kir. ítélőtáblai tanácselnök terjesztette elő, amelyhez a jelenlevők egyhangú lelkesedéssel hozzájárultak. E szerint a KANSZ debreceni törvényhatósági választmányának elnöksége jelenleg a következőkből áll: elnök: Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnök, alelnökök: Rásó István alispán, dr. Barankay Miklós kir. ítélőtáblai tanácselnök, dr. Vajthó Lajos min. tanácsos, pénzügyigazgató, főtitkárak: dr. Herpay Gábor vármegyei főlevéltárnok és Berki Géza kir. ítélőtáblai segédhivatali igazgató.

A megválasztásért Baróthy

Zoltán elnök mondott köszönetet, majd a törvényhatósági választmány kegyeletes módon áldozott volt elnökének.

Ezt követően Berki Géza főtitkár a három testvér-szövetségnek, névszerint a Községi Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének (KANSZ), a Nyugállományú Katonatisztek Orsz. Szövetségének, NyUKOSZ és a Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének, FANSZ közös emlékiratát ismertette, amelyben az említett érdekvédelmi szervek a súlyos helyzetre, a helyzetjavítás szükségességére és sürgetésére és a segítés módzataira hívta fel a m. kir. pénzügyminisztert és a m. kir. kormány ügyelmét. A debreceni törvényhatósági választmány az emlékiratot magaévá tette és az elnökséget a további lépések megtételére felkérte.

Végül megemlítjük, hogy a KANSZ és a NyUKOSZ tagoknak közelesem szélesebb keretekben is alkalmuk nyílik itt Debrecenben az időszerű tisztviselői problémákkal foglalkozni. A törvényhatósági választmány elnöksége ugyanis meghívta és előadás tartására kérte fel dr. Javornitzky Jenő miniszteri tanácsost, a KANSZ vezértitkárát, a köztisztviselői ügyek legalaposabb ismerőjét és munkálóját, aki megígérte, hogy április folyamán Debrecenbe jön és a közalkalmazottakat, özvegyeket és árvákat érdeklő előadást tart.

DEBRECZEN 1943. II. 24. 3. OLDAL

ott, de az ország legtöbb vidékén felütötte fejét

— Fogjunk! — emelte fel szavát dr. Bánáss László. — *Leköpnék erről a földről, ha nem szállunk szembe a veszéllyel.* Legyünk tudatában annak, hogy a család szentség amelyhez nem szabad profán módra nyulni. Nem szabad az embernek belepáncsolnia Isten terneibe. Legyünk inkább részesei teremtő szent akaratának.

A kultúra kölönce a kényelem. A kultúra öl: mert nem vállalják az egységet az áldozatot. De ezzel is szembe kell szállnunk, vállalunk kell az áldozatot.

— Lenni akarunk, jövőt akarunk, újabb ezer esztendő. Kivel? Mi megyünk, mindnyájan. Kérlelhetetlenül elmulunk. De kell, hogy utánunk jöjjön a gyermek a gyermekek sokasága. Kérem legyenek ennek a gondolatnak apostolai s akkor bizhatunk nemzetünk jövőjében.

Dr. Bánáss László melegen ünnepelték előadása végén.

Ezután Futó Klára tanítónő tartott rendkívül élvezetes előadást a gyermek lelki életének irányításáról. Hangzott, hogy ennek legfőbb eszköze az iskola, amelynek feladata hármas: a vallásos nevelés, a nemzeti műveltség nevelés és az életben való helytállásra nevelés. Rámutatott arra, hogy inkább lélek legyen az, amit az iskola ad, mint ismeretek száraz halmaza. Ekkor válik igazi népneveléssé.

Futó Klára előadása a közönség körében mély hatást keltett. Az előadónak dr. vitéz Nábráczky Balázs mondott köszönetet.

Időszerű kislekcion

Indiára Gandhi elhíresült rajkja újból ráirányítja a figyelmet. Az angol koronaryarmatok gyöngye körülbelül 350 millió lakost foglal magába a majdnem 4 millió negyzeke kilométer nagyságú terület, amely tehát egész Európának a ketőöde Fővárosa Delhi 450.000 lakossal. Az indiai nép küzdelme jelenleg az iránt folyik, hogy Indiát önállósítsák. A panindiai kongresszus 1940-ben kimondta, csak akkor támogatja Angliát, ha ideiglenes nemzeti kormány alakításával megteszi az első lépést India önállósítása felé. Anglia odáig ment eddig, kijelentette Indiának, hogy a háború után új alkotmányt fog adni. Angliának léteke, hogy Indiát megtartsa, mert sokmillió hadserget tudna ez a gyarmat kiállítani és hadiipara is jelentős. Az angol álláspont azonban még ma is az, hogy India nem érett meg a politikai önállóságra. A kongresszuspárt vezére, Gandhi azért elhíresült rajkja, hogy börtönlésével a tömegek hevét a végsőkig fokozza, hogy az kivihassa a politikai önállóságot. A hinduk társadalmi megszűlése, a szigorú kasztrendszer azonban illuzórikussá tesz minden politikai önállóságot.

Az érettségig a modern irodalom ismeretét is megkövetelik

A gimnáziumi érettségi vizsgálatok tárgyában rendelt jelent meg, mely előnye, hogy ezentúl minden jelöltnek két kérdést kell adni magyar nyelvből és irodalomból. Az egyik, egy író vagy mű beható tárgyalása, a másik pedig a magyar nyelv rendszerére vonatkozó ismerete köréből kell választani. Meg kell kívánni napjaink íróinak, irodalmi irányzatainak, a népköltészet értékes darabjainak ismeretét is. A súlyt a jelölt olvasottságának és irodalmi műveltségének megítélésére kell vetni.

A debreceni vértanúk emlékezete

A debreceni bombarobbanás 29-ik évfordulóján a debreceni görög katolikusok az 1914-es világháború első vértanúinak emlékére rekviemet tartott a görög katolikus templomban majd a robbanás színhelyén, a Kereskedelmi és Iparkamara épületénél emlékkönyvet tartva megkoszorúzták a robbanás áldozatainak *Jaczkovich Mihály, Slepokszky János és dr. Csath Sándor emléktábláját.*

A rekviemet dr. Papp Gyula szentszéki tanácsos tartotta és szentbeszédében hangzott, hogy a magyar görög katolikusokat fájdalmasan érinti, hogy egyesek románoknak tekintik a görög katolikusokat. Az 1914 február 23-án történt bombamerénylet éppen annak volt következménye, hogy az egyház a li-

turgia nyelvét *magyarrá tette.* Megragadó képet rajzolt a bombarobbanás három vértanújáról, akiket hitük és fajuk szolgálatában ért a halál. Példaképpen állította nemes alakjukat a jövő nemzedéke elé.

A rekviem után az emlékkönyv közönsége a Kereskedelmi és Iparkamara elé vonult, ahol megjelent a *hadtestparancsnok úr képviselője, dr. Csáky Sándor* tanácsnok Debrecen sz. kir. város képviselőjében, a Kereskedelmi és Iparkamara részéről dr. *Ráday László* fogalmazó. A megkoszorúzás megkapó kegyeleti aktusa után a Himnusz elhangzásával véget ért az ünnepély. Majd az emlékkönyv közönsége felkereste a vértanúk sírjait és elhelyezte azon a kegyelet koszorúit.

Valótlan hírek terjesztése miatt egyhónapi fogház

A debreceni törvényszéken kedden délután vonták kérdőre Weisz Ferenc nyírmartonfalvai lakost, aki *Konyári György és Szilágyi János* elött valótlan híreket terjesztett és az ellenséges propaganda híreit adta tovább. A tárgyaláson Weisz Ferenc tagadta a vádat és azt állította, hogy *Konyári György és Szilágyi János* haragos viszonyban vannak vele és bosszúból koholták ellene a feljelentést.

Dr. *Fövenyessy Sándor* tanácselnök kérdésére a vádlott nem tudta megnevezni bizonyítékait, melyekkel a tanúk elfogulását igazolta volna. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezte után két rendbeli valótlan hír terjesztése miatt egyhónapi fogházra ítélte Weisz Ferencet. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbírást kérve jelentett be fellebbezést.

Érdekes debreceni találmány, mely megakadályozza a faanyag korhadását

A debreceni feltalálók sorában külön hely illeti meg *Takács Mihály* malomtulajdonos, Bánffy utca 2. szám alatti lakost, aki már több érdekes és ötletes elgondolását szabadalmaztatta.

Uj találmánya anyaggyártkodás szempontjából különösen értékes és így nemzetgazdasági szempontból is páratlan jelentőségű. A találmány ugyanis egy különleges összetételű anyag, melynek főalkotórésze barnaszénből kivont szurok. Ez a szer megóvjaa a faanyagot a korhadástól, amivel évente milliókat jelentő értéket lehet megtakarítani.

Felkerestük a feltalálót, hogy beszéljen a legújabb magyar szabadalomról. *Takács Mihály* a következőkben ismertette találmányát:

— Hazánkban — mondotta — *évente többmillió értékű faanyag pusztul el, részben a földben, részben pedig a földszínen. — A talajnedvesség miatt. Ez vezetett arra a gondolatra, hogy miként lehetne ez óriási értékű faanyagot megmenteni.* Elgondolásom alapján készített eljárással ez sikerült is. Találmányom megbízhatóságát, használhatóságát igazolja a Szabadalmi Hivatal 130258 számú szabadalmi okirata, de igazolja azt szakörök véleménye is, akik pártolóláig terjesztették fel találmányomat az iparügyi minisztériumba.

— Szabadalmam alkalmazásával — folytatta az ismertetőt — a debreceni feltaláló — a földben levő faoszlopok, vagy a föld felszínén lévő falárgyak száz százaléka védve vannak a rothadástól s így azok időnkénti kicserélése szükségételen. A faoszlopok és tárgyak a helyszínen kerülnek „rothadás elleni védő” ellátásba, így azok ide-oda szállításának szüksége nem forog fenn. A védőellátás folytán a faoszlopok 15—20 centiméterrel is feljebb kerülnek a földből, anélkül, hogy szilárd és biztos rögzítésük veszélyessé válna. E rövidítéssel is már sok anyagmegtakarítást nyerünk.

— Maga az eljárás abból áll, hogy a papírcsokkba behelyezett oszlop aljára forró állapot-

ban beleöntjük a szurokot. A földben levő és a földből 10 centiméterre kiálló fat így a szurok réteg megvédi a korhadástól.

— Mas találmánnyal is foglalkozott? — érdeklődtünk *Takács Mihály*tól.

— Már éveket ezelőtt *szabadalmaztam egy kombinált kapát*, mely 8—10 kapából van összetéve... Praktikus, elmes szerkezet foglalja össze a kapákat... *Két találmányom pedig most all szabadalmaztatás előtt: egyik a téglanyag teljes, a faanyag nagyrésznének kiküszöbölésével építhető ház, mely az építkezést jelentősen olcsóbbá teszi, hiszen még a mai árak mellett is 2000 pengőből kétszobás, konyhas, mellékhelyiséges ház építhető ezzel a szisztemával. A másik találmány a duzzasztás nélküli vízierő energia hajtásra és locsolásra...*

Takács Mihály valamennyi találmánya kitűnő ötleteken alapzik és a debreceni feltaláló elgondolásai hisszük, hogy nagy hasznára lesznek gazdasági életünknek.

— Észország apostoli a miniszterára, dr. Profi tlich érek akik a bolsevisták foglalkot el-hureollak, az Ural vidékén a fogságban.

Bizalmat érdemel,
amiben nem csalódnak. A Chlorodont minősége mindig ugyanaz.

Chlorodont
fogpaszta

Tanuljunk abból, amit Argetoianu volt román miniszter mondott Bánáss Lászlónak

A MANSZ Anyák Iskolájának megnyitása — Bánáss László prepost-plébános előadása a magyarság nagy kérdéséről

Tegnap délután nyit meg a MANSZ Anyák Iskolájának előadásorozata.

Vitéz dr. Nábráczky Béláné, a kulturális szakosztály elnöknője mondott megnyitót:

— Szivünk vigasztaló szeretete szája a MANSZ fővédőnkője, a fájdalomtól sujtott magyar anya, a Főmáltóságú Asszony felé, akitől a legsúlyosabb áldozatot, nemzetünknek büszke reményét, fiát vette el a sors. De szeretetünk száll minden gyászoló magyar anya felé is...

A közönség egyperces néma felállással áldozott a hősök emlékének.

— Adja Isten, hogy minél hamarabb boldogan ölelhessen minden magyar anya magához a győzelmes harcából visszatérő fiát.

— Ugy legyen! — hangzott a közönség sorából...

A megkapó szavak után megemlékezett Nábráczky Béláné arról, hogy ez már a MANSZ tizenkilencedik Anyák Iskolája és köszönetét fejezte ki Uray Sándor MANSZ igazgatónak, az Anyák Iskolája megalapítójának az évek során sok szép eredményt hozó gondolatért.

Majd az új előadásorozat célkitűzéseit ismertette: most már a békére, az építő, szociális munkára, a nemzet érdekében való lemondásra kell nevelnie a MANSZ-nak az anyákat.

Az Anyák Iskolája első előadója dr. Bánáss László prepost-plébános volt.

Bevezetőben hangzott: *a legszebb és legnemesebb hivatás nevelőnek lenni. Ő maga az erdélyi megszállás éveiben lett nevelő és gazdag tapasztalataiból a következőkben sokat adott.*

A fiataliságot vezetni kell, abból az örök emberi vonásból kiindulva, hogy csak életünk al-

konyan, keson jutunk el a dolgok mélyére. okaihoz. A vezetést hol kapja meg mashaol a fiataliság, mint a családban, amely Isten szent háromságának megfelelően maga is háromság: az apa, az anya és a gyermek szent háromsága.

Örizzük féltékenyen ezt a háromságot, legyen a család szentély, aminthogy Isten annak szánta. A házasság nem az ember agyában született, nem az ember szándékolta így. Isten akarta, hogy a házasság háromság, szent háromság legyen.

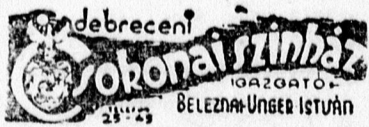
A mai kor egyik legnagyobb hibája, hogy a háromság egyik pontja, a gyermek, sebezhető pont lett. Sok helyt nem kell a gyermek. Pedig kell, Isten parancsolja, hogy kelljen a gyermek. Sok gyermek. Sokan azt mondják: a gazdasági viszonyok így, úgy... Nem igaz ez a kifogás: a legtöbb gyermek ott van, ahol legnagyobb a szegénység. A jó módúak azok, akik csak egy gyermeket vállalnak holott kettőt, hármat, négyet, ötöt is vállalhatnak.

A nemzet életében is döntő fontosságú a gyermek kérdése, a sok gyermek kérdése. Felemlítette még a román megszállás idején történt egyik beszélgetését Argetoianuval, a volt román miniszterrel, aki kijelentette, hogy feleslegesnek tartja az Erdélyben divó erőszakos romanizálást, hiszen „a magyarság eltűnik erről a földről, úgy csökken a születési arányszám...”

— Megdöbbentő ez — folytatta előadását Bánáss László. — *Az erdélyi kisebbség vezetőinek mindig is arra volt legnagyobb gondjuk, hogy küzdjenek az egyke és az egysé ellen. Mert látták a magyar falvak gyermekeitől hangos zaját... S ez a baj nemcsak*

Erdélyi írók és országgyűlési képviselők Debrecenben

A Kulturális Egyesületek Szövetségének elnöke, dr. Hankiss János egyetemi ny. r. tanár rövid idővel ezelőtt erdélyi képviselőket látott vendégül, ekkor vetődött fel egy olyan műsoros délután megrendezésének terve, amelyen írókon kívül politikusok is résztvennének. A Kolozsváron megjelenő és nálunk még kevésbé ismert „Hitel” című folyóirat vállalta a délután megrendezésének előkészítését és február 25-én délután 5 órára a Déri-múzeum nagytermében adott találkozót mindazoknak a debreceni magyaroknak, akik érdeklődéssel és szeretettel fordulnak a testvérváros Kolozsvár szellemi élete felé. Egészen sajátos összeállításban két fiatal politikus és két író szerepel az előadástalánál egymásután. Jelképezik a „Hitel” című folyóiratot, Erdélynek a „Pásztorlú” és „Erdélyi Helikon” mellett azt a lapját, amelynek hasábjain az irodalom mellett nemzetpolitikai és egyéb irányú közlemények is napvilágot látnak. De jelképezik azt az erdélyi szellemiséget is, amelyben az irodalom a politikával és a magyar lélek minden egyéb megnyilvánulásával együtt halad, egymást kiegészítve szolgálja azt az egy célt, amelynek érdekében ott — és itt is — mindennek történni kell. A műsoron Albrecht Dezső országgyűlési képviselő, a „Hitel” főszerkesztője „Magyar hivatás” című előadással szerepel. A másik fiatal politikus, László Dezső országgyűlési képviselő „Hatalom és erkölcs” címen értekezik. Köztük két író helyezkedik el: **Asztalos István** elbeszélő, akit Debrecen mint régi ismerőst vár és üdvözlő, valamint a finom lírikus **Kiss Jenő**, aki szintén nem ismeretlen városunk közönsége előtt. Amikor lapunkban olvasóink figyelmét a „Hitel” műsoros délutánjára újból felhívjuk, abban a hitben és reményben tesszük ezt, hogy nemzetünk sok nemes résztvevője egyetül a fegyverek zajától távoli csendes életben a szebb, jobb, nemesebb, egységesebb és egyszerűbb magyar élet, egyelőre magyar szellemiség kialakítása érdekében. A Kulturális Egyesületek Szövetsége és tudós elnöke ezért kötelezik hátlára mindazokat, akiknek részük lehet a csüörtökös kézfogas baráti aktusában. A Déri-múzeum nagyterme mindenkit szívesen vár erre az alkalomra. Belépődíj nincs, műsor-

HETI MŰSOR:
Szerda este: **Bolond szerelmek**. (C bérlet).
Csütörtök este: **Bolond szerelmek**. B) bérlet.
Péntek este: **Violetta**. Tiszviselő-est.
Szombaton délután: **Violetta**. Fülles helyárak.
Szombaton este: **Eva**.

Csokonai Színház

Szerdán C), csütörtökön B) bérletben
Bolond szerelmek
A budapesti Vigaszínház nagy sikerének bemutatója!
Március 3-án, szerdán:

Simor Erzsébet

megváltás azonban kötelező. Helyek szerint a műsor 50 fillérről 1.50 pengőig előre megvált-

Vásáry Tamás zongoraestje

Városszerte óriási érdeklődés nyilvánult meg a 9 éves **Vásáry Tamás** gyermekművész zongoraestje iránt. Ez az érdeklődés hatalmas tömeget vonzott az Arany Bika dísztermében megtartott hangversenyre, ami nagy és őszinte siker jegyében zajlott le.

Mi, akik évek óta figyelemmel kísérjük ennek a kivételes képességű gyermeknek a fejlődését, már a multban is megállapítottuk, hogy **Vásáry Tamás** adottsága messze felülemelkedik a köznap értelemben vett és meghatározott tehetség szintjén. Most ezen az esten, amikor fejlődésének igen jelentős új szakaszához érkezett, őszinte örömmünkre szolgál, hogy feltevéseinkben, megállapításainkban nem csalódtunk, mert *széles skálájú invenciózus tehetsége meglepő eredményt produkált*. Kilenéves korú előadónál nehéz lenne művészi átélés bensőségességéről beszélni, de van, ami a meghatározottabbra arra mutat, hogy ami ma az őszönös rátermettség kivételes értékű kifejezése ennél az istenáldotta tehetségű gyermeknél, csak idő kérdése, hogy teljes értékű művészetté nemesedjen. *Technikájának korát meghazudoló bravúrja és játéknak határozott sága, az a könnyedség, amivel hangszerét már is uralja, lelkiesség sugárzó fokozó ereje mind mind olyan kvalitásai, amelyek egyrészt bámulatba ejtik a hallgatókat, másrészt pedig annak bizonyosságai, hogy a határozott vonalakkal felfelé ívelő tehetsége az igaz kifejlődés nagyszerű útján halad.*

Az Arany Bika dísztermét teljesen megtöltő közönség nem is volt hálátlan. Az egyes számok után felsattanó taps legbeszédesebb bizonyossága annak, hogy a közönség őszinte szeretettel zárta szívébe a kis művészt. Műsorán *Scarlatti, Beethoven, Kuhlau, Poldini, Schumann, Liszt* és

ható dr. Berók Lajos könyvkereskedésében. A rendezőség pontos megjelenést kér.

Chopin művek szerepeltek, amelyek szinte kivétel nélkül *stílusos, hibátlan értelmezéssel szóltak meg* **Vásáry Tamás** nagyszerű előadásában.

Külön kell megemlékezni *Krause* triójának a bemutatásáról. Igen tehetséges és meglepően fiatal játékosok figyelmet igénylő nagyos komolysággal oldották meg feladatukat, *Szabó Éva* (hegedű), *Gömöri Bandi* (cello) és **Vásáry Tamás** (zongora) az összecsiszoltóság olyan fokát mutatták, amiről csak dicsérrel emlékezhetünk meg.

Vásáry Tamás zongoraestjéről írva szinte indítként érzünk, hogy a nagyon szép reményekre jogosító gyermekművész tanáráról *Höchl Margit* is megemlékezünk. Évek hosszú sora óta ismerjük és értékeljük azt a magas színvonalon álló és gazdag pedagógiai tapasztalatokon nyugvó tanítási metodust, amellyel ez a nagyszerű tanárnő növendékeit viszi a tökéletesedés felé. Nemesen kulturált művészet pedig valóban erjesztője a felcsillanó tehetség számára. Jól alkalmazott tanítási módszerek egyik legkétszertelenebb bizonyoságtévője éppen **Vásáry Tamás**.

Külsőségekben is meglátszott, hogy *debreceni tehetséget* avatott a város közönsége. Kőlesey polgármesterrel élen számos előkelőség jelent meg a hangversenyen, de a több mint ezer főnyi közönség sorában képviselve volt a polgári társadalom minden rétege. Még külföldi zenei nagyságok estjén sem igen telik meg ennyire a Bika díszterme, mint tegnap. Őszintén szívőből jövő óvációban részesítette a közönség a kis művészt, kinek *Hodász Jutka* a Zenekedvelők Köre nevében babérkoszorút nyújtott át. Bizonyos, hogy a kis művész még sok babért fog aratni.

Nagy részvét, megható jelenetek mellett temették el a debreceni gyermektragédia áldozatát

A hazafias szolgálatot teljesítő édesapa is hazaérkezett a temetésre.

A Köztemető ravatalozóját zsúfosság megtöltötte a gyászközönség a debreceni gyermektragédia két áldozatának **Polyánszky Irén** 3 éves és **Polyánszky Károly** 15 hónapos gyermeknek temetésén akik Déli-sori lakásukon édesanyjuk távollétében támadt tűz következtében füstmérgezés áldozatai lettek. A közel ezerfőnyi közönség mély részvételt vetett körül a szülőket, a mélyen sujtott, mardos önvádolt kintzött édesanyját és a gyermekel temetésére „valahol Oroszországból” éppen hazaérkezett édesapát, **Polyánszky István** könyvkötőt.

A kis koporsókat rengeteg virág és koszorú borította. **Birányi János** református lelkész mondott megindító hangú gyászbeszédet a kis áldozatok ravatalánál, majd megindult a temetési menet a sírhoz, ahol megható jelenetek közepette borították el a hantok a két kis gyermek koporsóját. *Mélységesen megindító volt az, amikor a zokogó édesanya nem akarta engedni, hogy gyermekeinek koporsóját leereszék a sírba* Ugy kellett elszakítani szeretett gyermekei koporsójától, melyre ráborultak a röggök. A tragédia-sujtott család iránt nagy részvét nyilvánult meg mindenki meghatottan, vigasztaló szavak kíséretében szorított kezét a lesujtott anyával és az édesapával, aki három élő gyermeket hagyott itthon és mire hazaérkezett kettőnek már csak a koporsójához tudott eljutni.

Tojást az ország területén házalás útján forgalombahozni nem szabad

Szabályozták a Budapestre irányuló tojásszállítást. A hivatalos lap szerdai száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a tojás forgalmának a felhasználásának újabb szabályozásáról. A rendelet értelmében tojást Budapest székesfőváros és a közellátás szempontjából Nagy Budapesthez csatolt községek és városok területére csak a budapesti élelmiszer-nagyvásártelpre az ott árusításra jogosult tojás-kereskedők címére, vagy a Magyar Élelmiszer-szállító és Árukereskedelmi Rt., a Kőbányai Serfőző és Szent István Tápsermüvek Rt. és a Skót-Magyar Kereskedelmi Rt. hűtőházaik címére szabad szállítani. Közforgalmú közlekedési vállalatok, vagy bármely más fuvarozási vállalatok, valamint a m. kir. posta Budapest s környéke területére szállításra tojást csak akkor vehet át, ha a szállítmány a fent megjelölt címre van irányítva. Tojást az ország területén házalás útján forgalomba hozni nem szabad. A rendelet február 25-én lép életbe.

Nehézségbe ütközött a januári és februári veszteségek megállapítása

Mihelyt az adatok beérkeznek, a Vöröskereszt írásban értesíti az érintett hozzátartozókat

A harcúterén küzdő honvédeink hozzátartozói a folyó évi január-februári eseményekből kifolyólag mind többen fordulnak tudakozásukkal mind írásban, mind személyesen nemcsak a Vöröskereszt tudakozó irodájához, hanem a honvédelmi minisztérium különböző osztályaihoz is. Ezzel kapcsolatban illetékes körök felhívják a hozzátartozók figyelmét, hogy a *jelenlegi mozgó hadműveletek miatt a veszteségek megállapítása és azoknak jelentése már csak a tábori posz-*

ta nagy mértékben korlátozott működése miatt is nehézségbe ütközik. Amikor a veszteségi adatok beérkeznek, azokról a Vöröskereszt tudakozó irodája az érintett hozzátartozókat írásban azonnal értesíteni fogja, ezért a folyó évi január és február havi veszteségekkel kapcsolatos mind személyes, mind pedig írásbeli tudakozás mellőzését kéri, mert azaz csak az érintett szervek munkáját zavarják és késleltetik.

Egy hentesegédet gyanúsítanak a budapesti táncosnő meggyilkolásával

Pécs, február 23. A Budapestben meggyilkolt **Fábián-Schwartz Ilona**, volt táncosnő gyilkosa után az egész ország rendőrsége folytatja a nyomozást. Az utóbbi napokban névtelen levélben egy fiatalemberre hívták fel a rendőrség figyelmét, aki alaposan gyanúsítható a gyilkosság elkövetésével. Rádióközlés alapján a kaposvári rendőrség megállapította, hogy a gyanúba vett fiatalember, aki foglalkozására nézve hentesegéd, Kaposvárott tartózkodott, ahonnan Pécsre utazott. Haladéktalanul értesítették az esetéről a pécsi rendőrséget, amely kedden őrizetbe

vette a hentesegédet. A hentesegéd tagadja a terhére rótt bűncselekményt. Letartóztatásáról értesítették a budapesti rendőrséget és most detektívek szállítják Budapestre, hogy vele a helyszínen folytassák le a további nyomozást. A nyomozók előtt rendkívül gyanús az a körülmény, hogy a gyanúba vett fiatalember a közelmúltban mintegy húsz helyen volt alkalmazásban és minden munkaadójától 3-4 napi szolgálat után valóságoslag megszökött. Előéletének feltárására is megindult a nyomozás.

A gazdák ezután is kötelesek ipari növényeket termelni

A földművelésügyi miniszter ismételtén felhívja a gazdaközönség figyelmét arra, hogy az új természetvédelmi rendelet az úgynevezett **Jurcsék-terv** az ipari növények kötelező termeléséről szóló kormányrendeletet nem helyezte hatályon kívül. Eszerint tehát a gazdák változatlanul kötelesek eleget tenni az ipari növénytermelési kötelezettségüknek, amint azt a kormányrendelet előírja. A földművelésügyi miniszter ugyancsak felhívja a gazdaközönség figyelmét arra, hogy az idén valószínűleg korán kerül sor

az olajosmagvak elvetésére is. A kormány elegendő és jóminőségű olajos vetőmag tárolásáról gondoskodott, amit a szerződésre termelő gazdáknak kölcsönad. Siessenek tehát a gazdák az olajos növényekre termelési szerződéseiket megkötni a vetőmagot igényelni. Kálisóbehozatali Részvénytársaság tavaszi felhasználására már nem tud kálisót szállítani. Azok a gazdaságok, amelyek őszi vetésekre szükséges kálisó mennyiségét biztosítani akarják, már február hónapban rendeljék meg a kálisót.

Kézrekerült a gödöllői állatorvos második gyilkosa is

Hírt adtunk arról a borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságról, mely Gödöllőn történt, ahol két fiatalember, az egyik érettségizett, meggyilkolta **Bendly Ernő** ny. állatorvost és kirabolta. A fiatalkorú sifelszereléssel utazott el Óradnára szórakozni és onnan tért vissza Budapestre. Egy fiatalasszony ismerősét látogatta meg, akinek lelkiismeretfurdalásról panaszkodott. A fiatalasszony előtt gyanús lett a fiú, akiről tudta, hogy a szülei Gödöllőn laknak. Értesítette a rendőrséget és így került kézre a legényke, aki a kihallgatáson azt mondta, hogy poharazgatás közben a barátja ütötte le a baltával az állatorvost, ő csak nézte.

sági felügyelő, dr. Ludány Miklós felsőházi tag, dr. Szőr Zoltán vármegyei aljegyző, dr. Csohány András tb. főszolgabíró, Eiró József községi főjegyző és mások. A hallgatók a záróvizsgán nagyszerű felkészültséggel tettek tanúságot. A szépen sikerült vizsga után dr. Csohány András intézett a tanfolyamot végzetettek szép beszédet.

Tűzifa és szénmagyakereskedők adatszolgáltatási kötelezettsége

A kereskedelmi és iparkamara, a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter rendelkezése a kijelölt tűzifa és szénmagyakereskedőknek adatbejelentési íveket küldenek szét. Azoknak a kereskedőknek, akik az adatbejelentési íveket 8 napon belül nem küldik vissza kitöltve, az illetékes kereskedelmi és iparkamarának, visszavonják a kijelölését. Illetékes helyről ezért külön is felhívják a kijelölt tűzifa és szénmagyakereskedők figyelmét az adatbejelentési ívek pontos vizsgálódására. Azok a kijelölt tűzifa és szénmagyakereskedők, kik február 25-ig nem kapják meg az adatbejelentési íveket, saját érdekében azonnal jelentkezzenek a telephelyük szerint illetékes kereskedelmi és iparkamaránál.

Zsilinszky Antal Londonban meghalt

Zsilinszky Antal a Londoni Magyar Egyesület elnöke Londonban váratlanul elhunyt. Végrendeletben egész vagyonát a Londoni Magyar Egyesületre hagyományozta. (MTI)

Fontos új intézkedések az építkezések végrehajtása ügyében

Magánépítkezéseket csak az anyaghivatal engedélye alapján szabad végezni

Az Ipartestület fontos értesítést kapott az Iparkamartól. Dr. Radó Rezső miniszteri biztos értesítette az iparosokat a testület útján az újabb rendelkezésekről az anyagkiutalásokkal illetőleg. Közli az iparosokkal, hogy a téglá, cserép és szigetelőlemez ellátással kapcsolatban természetesen az egész polgári szükséglet kielégítéséről nem lehet szó és csak a legszükségesebb tatarozások, halaszthatatlan javítások és szociális célt szolgáló kislakások építésére utalható ki építési anyag.

Az Ipari Anyaghivatal minden hónapban megállapítja azt a mennyiséget, amelyet a polgári építkezésekre rendelkezésre tudnak bocsátani.

A téglá és cserép kiutalása a helyi vagy abból a közeli téglá és cserépgyárakból történik, amely vagy az Ipartestület székhelyén, tehát Debrecenben, vagy ehhez legközelebb fekszik és ahol a polgári építkezés céljaira téglá és cserép egyáltalán rendelkezésre áll.

Nyomatékosan hangsúlyozza az Iparkamara, hogy a téglá és cserépanyag csak a legszükségesebb javítása és tatarozási munkára használható fel. Új kis családi ház építésére csak ott lehet téglát vagy cserépet felhasználni, ahol a javítási és tatarozási szükségleten felül építési anyag rendelkezésre marad.

A téglá és cserép, valamint a szigetelőlemez kiutalása a cementkiutalásához hasonlóan történik. Ezentúl minden hónap első felében közölni fogja az Iparkamara, hogy mennyi cement, téglá, cserép és szigetelőlemez jut Debrecennek. A benyújtott igényléseket már ebben a keretben kell, hogy igazolja az ipartestület.

A feldolgozó iparosok és kizárólagosan az ipartestületi utalvány alapján juthatnak magánépítkezés célját szolgáló építési anyaghoz. A kereskedők igénylésüket szintén az Ipartestület útján terjeszthetik a Kamarához, mert csak az ipartestületi záradékkal ellátott anyag igényléseket veheti a Kamara figyelembe.

Még egy nagyon fontos dologról értesítette az Ipartestületet az Iparkamara. Közölte ugyanis a m. kir. Ipari Anyaghivatal leiratát, arról, hogy az Anyaghivatal azt a gyakorlatot, amely szerint a 7100—1943. Ip. M. és a 12.058—1942. Ip. M. számú rendeletek megjelenése előtti időkből származó igazoltan beszerzett építési anyagok biztosítása esetén az építkezés megindításához a kezdeti engedélyt megadta — megszünteti.

Ennek következtében ez év április 1-től kezdési engedélyt az Anyaghivatal csak olyan építkezésekre fog kiadni, amelyek kivételéhez a szükséges mennyiségű zárolt és kötött forgalmú anyagokat kiutalta, illetve biztosította vagy azok felhasználását engedélyez-

te, avagy ha ezek az anyagok a Kereskedelmi és Iparkamara, illetve ennek szétosztó szerveként működő Ipartestület kiutalásából vagy felhasználási engedélyéből származnak.

Az építőanyag birtokában levő olyan magánépítetők, akik a régi gyakorlat alapján kapták meg az Anyaghivatal keze-

Statárium vár a tábori postacsomagok fosztogatóira

A hivatalos lap tegnapi száma kormányrendeletet közöl, amely a rögtönbíráskodást kiterjeszti. A rendelet szerint mártól kezdve statáriális bíróság elé kerül az, aki a hadműveleti területre tábori postacsomagként vagy minta érték nélkül jelzessel feladott küldemények, vagy odairányuló ka-

DEBRECZEN 1943. II. 24. 5. OLDAL

lenci engedélyt, az építkezést a fenti határidőn túl is folytathatják. Akik pedig bármely oknál fogva a kezelési engedélyt a kitűzött határidőig meg nem kapták és így a birtokukban levő építési anyag felhasználására kilátásuk nincsen, ajánlják fel azt az Anyaghivatalnak és a Hivatal intézkedni fog arra nézve, hogy az anyag közérdekű vagy szociális építkezés céljaira a tulajdonostól átvétesk.

tonai szállítmányok tekintetében akár az ország területén, akár azon kívül a szállítástartama alatt lopás, vagy sikkasztás büntetést követi el, ideértve a hivatali sikkasztás büntetést is. A rögtönbíráskodás kiterjed ezeknek a bűncselekményeknek a kísérletére és pedig úgy a tetesekre, mint a részesekre is.

A magyar népfőiskolák felkarolásának ügye: nemzeti kötelesség

Kerek György előadása a Gönczy Egyesületben

A Gönczy Egyesület legutóbbi ülésén a magyar sorsproblémák egyik igen fontos kérdésével: „A magyar népfőiskolák hivatásával” foglalkozott az egybegyűlt nevelőgárda.

Ráthonyi Lajos igazgató-tanító megnyitójában a népfőiskolák mellett való kiállást hangoztatta. A tanítóságot kérte, hogy minél nagyobb buzgalommal és szeretettel kapcsolódjon be, ahol csak teheti ebbe a nemes, országépítő mozgalomba. Beszédre kapcsán kitért Abrudbányai János kolozsvári egyetemi tanár előadásával kapcsolatban közölt sajtóközleményre, melyben nevezett professzor ezeket mondta: „Nagyon örülök, ha előadásomnak az lenne a következménye, hogy itt néhány ember gyorsabban járna.” Vagyis — mondotta Ráthonyi Lajos — eselekedni, ébreszteni a debreceni szellemet az elkövetkező új szellemű Magyarország kiépítése felé, Debrecen társadalmi egyesületei — közük a Gönczy Egyesület is — már évekket ezelőtt megindították azt a nemes megújítást hozó szellemi munkát, amelyre nevezett professzor úr célzást tett. Eppen azért ezt a sajtó útján is kifejezésre önhajtottuk ju tatni.

A rövid, de találó megnyitó után Kerek György egyesületi titkár előadása következett: „A magyar népfőiskolák hivatása” címmel.

Legelőször is visszaillesztést tett a külföldi népfőiskolák történetére, gazdag irodalmára. Beszélt a dán, holland, finn és német népfőiskolákról, az azokban folyó nagyhorderejű nemzeti szervező, nemzetépítő munkáról, a nemzeti öntudat kiéléséről, tudatosításáról. Említést tett az amerikai népfőiskolákról, a brazilai magyar népfőiskolák jellegéről, a magyar népfőiskolák történetéről, múltjáról is beszélhetünk, bár nálunk még mindig kísérleti stádiumba vannak a népfőiskolák. Azonban a mozgalom közel öt-

ven esztendőre tekint már vissza.

Legelőször a katolikus jezsuiták, majd az unitárius, református lelkészek foglalkoztak a mozgalommal s hozták, építék fel a ma már közel negyven működő, élénk népfőiskolákat. Hogy ez a mozgalom világhódító népszerűsége tett szert, annak oka két nagy gondolat kiéljesdésében van. Minden nemzet népfőiskolája homlokzatára ez van írva: **nemzeti élnakarást, krisztusi életstílust akarunk.**

Népfőiskola az, amely évről évre megisméllődik tervszerűen kidolgozott, előadott tananyagával, függetlenül attól, hogy a tanítási idő he ekig, hónapokig tart s hogy internátussal kapcsolatos-e vagy sem.

Célja: vallásos, hazáját szerető, faji önötudattal bíró magyar ifjak, hajdaniok, majdani felnőttek emberként nevelése.

Hivatása: a nép ifjainak, leányainak minél tökéletesebb kiművelése, magának a népnek felemelése, alkotásra, minőségi többletermelésre, egészségesebb szellemű társadalmi életre, berendezkedésre való nevelésre minél előbbi elvezetése.

Szólt az előadó arról is, hogy hazánkban körülbelül ötven-hatvanféle népfőiskola működik s ezek közül a legnagyobb népszerűségnek örvendenek: a táj-, a telep-, a kertész-képző és községi jellegű bíró népfőiskolák. Valamennyit a KALOT, a KIE és az egyes agilis községek hoztak életre.

Említést tett a hajdúdorogi görögkatolikus népfőiskoláról is, ahol ezidőszent négy száz legény jelentkezett arra a munkára, hogy belőle jó faluvezető, jó községi és hitű egyházi képviselőstíleti tag vállaljon.

De nem hagyta az előadó szó nélkül azt a törekvést sem, amely Debrecenben is gondolkodóvá tette a város polgármesterét, aki szükségnek látja egy minta népfőiskola felállítását. Bár már volna is ilyen, hogy a tanyavilágot megfelelő felkészültséggel rendelkező, népfőiskolát végzett ifjak, felnőttek vezessék, képviselnék.

A népfőiskolák ügyének felkarolását nagyban függ társadalmunk s az egész nemzet egyetemességének a mielőbbi és leghelyesebb módon való megszervezése.

Az igen értékes, alapos felkészültségre valló előadást természetesen vita követte.

ERDELYI LEGENDA

Ajándékot kaptam egy Erdélyt járt barátomtól. Másnak porcellánhamutartót hoznak, vagy jóféle házikolbászt, én történetet kaptam ajándékba. Azon frissiben továbbadom mindenkinek.

Az illető úriember, szőba ereszkedvén ezzel is, azzal is, összekedvesedett egy falusi öreggel. Beszélgettek sok mindről, adóról, árvízről, gyermekáldásról, s közben az öreg, meg akarván mutatni, hogy ő nem olyan akarki-féle, büszkén kivágta:

— Az én nagyapám volt az a Bocz Máté, aki Bem alatt szolgált és győzött.

— Győzött?

— Győzött hát. Mert kisded termetű volt és rettentő erős. Esztán győzött. Legyőzte a törököt.

— A törököt? Bem alatt?

— Úgy van. A régiek mesélték ezt nagyapámról. Ők csak tudták. Így aztán az egész dolognak fennmaradt az emlékezete.

— Mondja el.

— Lehet. Elmondom, miért ne mondanám el. Nem titok.

Az öreg tehát elmondta a „régiekről” fennmaradt történetet. Előbb körülményes nekikészülődőséssel pipára gyújtott, hogy módját megadja. S mikor jól szelett a pöffentés, elkezdte:

— Hát az úgy volt, hogy nagyapám, ahogy mondom, Bem alatt szolgált. Történetesen éppen arrafelé portyázott a török szultán. Bem, meg a szultán összeakadtak. Egyszer csak ott állt egymással szemközt a két sereg. No, itt volt a nagy baj. Mindenki várta már a szörnnyű vérengzést. De a két vezér mégse kapott össze. Mert ahogy ott nézett a két armádia farkaszemet, Bem is szemlélte a teméntelen török legényt, a szultán is méregette a magyarokat. Igen jó fogdmeg legények állottak mind a két oldalon. Azt mondja a szultán Bemnek:

„Hallod-e, te Bem, kár volna ezért a sok derék vitézért, ha mink most megütöznénk.”

„Az már igaz — mondta Bem erre —, nagy kár volna ez mind a két oldalon.”

„Hát most mit csináljunk?” „Azt lehetre csinálni talán, hogy ne eresszük egymásra e két sereget — mondta Bem —, hanem kiki állítson egy-egy embert, azok küzdenek meg, aztán amelyik győzött, azé az oldalé a „győzelem”.

„Nem rossz — bólintott a szultán —, megcsinálhatjuk.”

— No, erre Bem, ahogy ott állt a serege, két oldalban egymás mögött, intett a második sorba. Eppen az én nagyapámnak intett.

„Bocz Máté, állj csak elé.”

— Elállott az én nagyapám, tisztességtudóan, szalutált, Várta, mi lesz. Aféle tömzsi, de jóderekű kis ember volt az én nagyapám. A törökök is két sorban álltak egymás mögött, elül az erősebbek, hátul a gyengébbek. Ő az első sorból választotta ki a maga emberét.

Fene nagy emberre esett a választása, akkora óriás volt az a behemót török, hogy az ég is elborult, amerre lépett. Mahomednek hívták, vagy valami ilyennek.

„Rajta Mahomed!” — mondta a szultán.

„Ne sajnáld Bocz Máté!” — mondta Bem.

Hát ezek egymásnak estek. De egy pillantás alatt vége is volt a mérkőzésnek. Mert az én nagyapám korcon kapta a mennykő nagy törököt, aztán úgy odavágta, hogy behorpadt a föld. A szultán igen meghökent ezen. Mert mi lett volna, ha Bem nem a második, hanem az első sorból választott volna embert? A micink még így is győztek. Ennyi volt az egész.

Nagyt szívott a pipából az öreg, jelezvény, hogy vége a történetnek. De valami agyafurt mosolygás bujkált a tekintetében. A budapesti utas gyakran így figyel.

— Úgy látom, bátyám, hogy maga elhallgatott valamit.

Bólintott az öreg. És halkabban, hamiskásan még hozzátette:

— El tudnillik igen ravasz volt az a Bem. Ő a gyengébbeket állította az első sorba. A második sorba az erősebbeket.

Harsányi Zsolt.

Szilágyi Géza debreceni tímármester bűnyében bizonyításkiegyesítést rendelt el a bíróság

Szakértőket kérdeznék meg a le foglalt 227 darab bőr ügyében

Hirt adtnak annak idején arról, hogy Szilágyi Géza Szoboszlai-úti tímármester telepén a rendőrség lefoglalt 227 darab bőrt, mert a feljelentés szerint a bőroket feketén vásárolta össze, hogy kikészítve a fekete piacon hozza forgalomba. — A debreceni törvényszéken dr. Fövenyessy Sándor tanácsa kedden délelőtt kezdte meg Szilágyi Géza bűnyében a tárgyalást. Szilágyi, akit a vizsgálati fogságból 20.000 pengő biztosíték ellenében engedték szabadon, elmondotta, hogy már többször volt elítélve, becsületértés, testisértés miatt, jogtalan eltulajdonítás és sikkasztás miatt a járásbíróson.

A váddal kapcsolatban hangoztatta, hogy a telepén lefoglalt bőroket nem fekete úton kerültek tulajdonába, mert azokat még a bejelentési kötelezettség előtti időben vásárolta. A bűne csak annyi, hogy nem jelentette be a készletet, de azért már a rendőrség kihágási osztályán elítélték 30 napi elzárásra. A bőroket között csak 32 darab marhabőr volt, a többi juh, sertés és lóőr. A sertésbőr sem szelíd sertés, hanem vad-

disznónak a bőre volt, arra pedig nem vonatkozik a bejelentési kötelezettség. Kiutalt bőroket és kidolgozásra engedélyezett bőroket is voltak a lefoglalt mennyiségben. Vitéz Rékassy István detektív, aki a kutatást a tímártelepen tartotta, azt hangoztatta, hogy engedély nélkül vásárolt bőrokról volt szó és a lefoglalt bőroket nem voltak olyan régiek, hogy még a bejelentési kötelezettség ideje előtti vásárlásból maradt volna meg.

A bíróság a tárgyalást elnapolta és véleményt kér Kovács és Bakonyi tímármesterektől, akik a lefoglalt idején a detektívvá a telepé mentek, hogy milyen időből származó bőroket lehettek azok, amelyeket elszállítottak.

Üzenetek a frontról

Nádudvarra üzeni Molnár Miklós hadnagy feleségének: jól van, egészséges, nincs semmi baja. Kéri, minél gyakrabban írjon. Szeretettel csókolja.

Ugyancsak megnyugtató üzenetet küld Nádudvarra Végh Mihály őrvezető. Kéri, ne aggódjanak érte. Leveleket vár, mindenkinek csókol.

Fábián modellházban
minden kabát, kosztüm, ruha
páratlan
Egyetlenegy készül mindegyikből! Svetits palota.

DOLGOZTIASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata február 20-án reggel 8 órától, február 27-én reggel 8 óráig: „Kigyó” Piac u. 71. telefon: 30-95. sz. — „Tisza” Péterfia u. 61. sz. telefon: 24-52. — „Csillag”, Árpád-tér 1. telefon: 29-32. — „Isteni gondviselés” Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. — „Mátyás király” Nyilastelep, Vámospécsi út 16. telefon: 82-10.

Patogott kukorica

Megjelenik a patogott kukorica. A hófehér, illatos és kellemes ízű patogott kukorica. Voltaképpen nem éppen újság, mert az ennek bármelyik szakában megtalálható, azonban mégis csak ilyenkor a tavasz közeledtével koccint az a szezon, ha ennek pedig oka az, hogy ilyenkor ellentét a sültök és más gyümölcsféle is megrikul, tehát van a patogott tengeri.

Ha minősíteni akarjuk a patogott kukoricát, nem lehet pusztán a csemege kategóriába sorozni, amit sokszor idültőlésből, szorakozásból esznek, hanem fel, mint a napraforgómagot, amit humorosan „munkanélküli draszták”-nak neveznek. Nem, a patogott kukorica csemege, de egyben táplálék. Ha valaki elfogyaszt egy liternyi patogott kukoricát, jól iszik rá vizet, hat úgy érzi, mintha jóllakott volna. A napokban szemtanúja voltam, mikor egy asszony bevitt egy szórakozó helyre egy zsáknyi patogott kukoricát. Az ott levő vendégek egy-kettőre elkapták és úgy itták rá a bort, sőt, mintha Isten tudja milyen zsiros ételfélékkel laktak volna jól. Hát ezért táplálék az.

A burgonyán kívül a leghálásabb s emberi táplálkozásra legalkalmasabb a kukorica, vagy mint régen nevezték: „török búza”. Jó ez sültve, jóve egyaránt. Ha málnak öntik, ha puliszkanak főzik meg, vagy mint kenyérpótlékot használják fel a tengerilliszlet, mindenképpen élvezhető, de csak az ép és egészséges kukorica, mert a penészes és romlott tengeri ártalmas az egészségre. Nagyon hasznos növény a tengeri. K. Gy.

Szilassy László főispán Hajdúnánáson hivatalvizsgálatot tart ma délelőtt. A hajdúnánási tartózkodását arra is felhasználja a főispán, hogy a nánási Bajtársi Szolgálat működését megismerje.

Ma délután 5 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz az iskolai templomban. Ez alkalommal az Igét Szilágyi László hirdeti. Szabolcska M.: „Kálvinista magyar gyermek hitvallása” c. verset szavalja Madarász Magdolna leánykörtag. Zárómódor.

A kistéplomi egyházzs központi bibliaköre ma, szerdán délután öt órakor az egyházzs gyülekezeti termében (Révész-tér 2. szám alatt) bibliórát tart, melyre mindenkit szeretettel hív és vár a vezetőség. A rövid biblióra végén megtartatik a nőszövetségi alakulás előértekezte. Erre tekintettel kérjük az egyházzs összes nőlagjainak szíves megjelenését. Ezúton nyomatékosan kérjük a bajtársi szolgálatot teljesítő hölgyeket, hogy — tekintettel a sok látogatáskörsre — legkésőbb félőtkor okvetlenül jelenjenek meg s hozzák magukkal látogatási naplóikat.

A Református Kollégiumi Diákcsövetség elnöksége értesíti tagjait, hogy a csütörtökre tervezett összejövetel későbbi időpontban lesz megtartva.

ÚJ EMBER

Egy sápadt, szelíd arcot látok... ki jó volt, tiszta, gyöngén is erős, meséken nőtt fel s mindig álmódott én voltam e fáradt ismerős...

Kitárom most már én is szárnyaim, erős, harcra kész, bátor sas leszek, átrepülök a völgyet s szállok ég fele csodálva nézve majd az emberek.

Karmaimmal megkapaszkodok... ha jönnek felém gyilkos fellegek, tudom, hogy mikor a csúcsot elértem a Naphoz közel oly egyedül leszek.

ZS. MOLNÁR IBOLYA.

A Csapó-utcai egyházzs vegyes bibliaköre este 6 órakor tartja a Szappanos-utca 16. szám alatt levő gyülekezeti termében bibliórát, melyre minden érdeklődőt szeretettel hív és vár az egyházzs vezetősége.

A ferencesek első magyar tartományfőnöke — mint az kiderül a magyar rendtartomány évkönyvéből — III. Fülöp francia királynak volt az öccse. A rendnek azóta magyar földön 162 főnöke volt.

Budapesten a Horthy Miklós-út 46. számú bérház lakói megvendégelek 20 sebesült honvédet. A több fogásból álló ebédhez az élelmiszereket közösen adták össze és minden honvédek még ajándékosmagot is adtak.

A Debreceni Orvosegyesületben a belklinikai tantermében csütörtökön délután 6 órakor Heinz Kalk berlini orvosprofesszor tart előadást.

Sesztina Nagybákay Jenő harminc mázsa köszönet adományozott. A kis empmi egyházzs tanácsüléséről kiadott ludósítás szövegébe hiba csúszott be: Sesztina Nagybákay Jenő nem három mázsa, hanem több mint harminc mázsa köszönet ajándékozott az egyházzs szegényeinek. Az egyházzs vezetősége.

A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság III. szakosztálya február 24-én, szerdán délután fél 6 órakor a központi egyetem XV. számú tantermében tartja XL. rendes ülését. Tárgysorozat: Dr. Hoffer András mb. osztályfőnök előadása: A Tihanyi-félsziget vulkán képződményei. Dr. Máthé Imre I. tag. előadása: Vegetáció-tanulmányok az Érmelléken. Dr. Felföldy Lajos: „Szociológiai vizsgálatok az ohati erdő epiphyon vegetációján” című tanulmányát bemutatja dr. Máthé Imre I. tag.

Ne adjunk szakadt, piszkos könyveket a honvédeknek! Az utóbbi időben a közönség egyes helyeken a honvédség szórakoztatását célzó olvasmányok között annyi piszkos és szakadt könyveket is ajánl fel, hogy azok a kívánt célnak már nem felelnek meg. Illetékes helyről felkérjük a nagyközönséget, hogy — költségkímélés céljából — a jövőben csak olyan könyveket ajánljon fel, amelyek saját megéle szerint is alkalmasak arra, hogy a honvédek között kiosztásra kerüljenek.

A Debreceni és Vidéke Kocsimárcsok és Italmérők Ipartársulata felhívja a kocsimárcsokat, hogy a február hóra járó szappanmennyiséget Vojth Simon elnök Petőfi-tér 3. szám alatti helyiségében átvenni szíveskedjenek, mert ellenkező esetben a legközelebbi kiutalásból kimaradnak. Elnökség.

A Diákaptár Bérszántó Rt. szántási vállalat. Jelentkezni lehet a felső ipariskolában (Széchenyi utca 58. szám).

Új tanfolyam kezdődik március 1-én a Simai gyorsíró-gépfő- és szépíróiskolában. Piac-utca 78. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 1359/1941—42.

Az osztálysorsjáték húzá-
sán 4000 pengő nyertek: 53975
94281. 3000 pengő nyertek:
20036 70216. 2000 pengő nyert:
82874. 1000 pengő nyertek:
2138 5647 24619 31628 50248
86567 94467 95182. 800 pengő
nyertek: 3523 12714 13333 22541
34168 41965 65710 69064 70055
73018. 600 pengő nyertek: 8556
34878 64423 69489 84852. 500
pengő nyertek: 6568 9297 14912
16372 21925 24075 29032 29172
31349 37948 37948 55250 60680
64197 65865 76939 81813 48022
92091. 300 pengő nyertek: 1094
4055 4784 7115 8684 9671 12303
12433 13520 13809 17831 26177
29234 33814 34522 35325 37707
40480 44695 55424 46547 47736
50399 50777 52160 53723 57390
59723 65503 66962 71367 71562
71977 74868 75419 75501 76168
79267 80583 81821 82250 82442
85974 87412 88895 91697 93373
94429 95829 98101 99582.

A nyúlasi leánykör jól sikerült műsoros délutánt rendezett a Vöröskereszt javára a nyúlasi iskolában. Színe került a „Nagymama” című népszínmű, mely igen nagy sikert aratott. Az előadás különösen Papp Mária, Kökövits Béla, Boross Mária és Kovács József szereplését kísérte igen nagy siker. Az előadás megrendezése a lelkes nyúlasi leánykör érdeme.

Háromszáz pengő pénzbüntetésre ítélték el Kocsány Imre balmazújvárosi lakost, aki 23 gombolyát vásárolt és kilóját 3 pengőjével Mező János egri kereskedőnek adta el.

Cséplőtanfolyam. Az elmúlt 1942. évben a m. kir. iparügyi miniszter a bércsépítés fontos közellási érdekére tekintettel engedélyezte azt, hogy azok is vállalhassanak és végezhesenek bércsépítést, akiknek az előírt képesítéskük nincsen meg s ennek folytán iparigazolványukat nem válthatják ki. A m. kir. iparügyi miniszternek hivatkozott rendelkezése szerint 1942. évi december hó 31. után, tehát az 1943. év folyamán bércsépítést csak azok vállalhassanak és végezhetnek, akik szabályszerű iparigazolvánnyal rendelkeznek. Ezért az ipari tanfolyamok országos vezetősége 20 jelentkező esetén nyolc napig artó cséplő- és vetőmagtisztító tanfolyamot rendez. A tanfolyamra jelentkezhetnek Debrecen vagy környékén lakó 18. életévét betöltött egyének, akik bércsépítéssel kívánják foglalkozni. A jelentkezés a m. kir. állami felső ipariskola igazgatóságánál (Széchenyi-utca 58. szám) történik, ahol a jelentkező köteles az el nem engedhető 32 P összeget kivevő tandíjra és vizsgadíjra befizetni. A m. kir. állami felső ipariskola igazgatósága a folyó évben két tanfolyamot rendez, az elsőt folyó évi április hó 8—17-ig, a másodikat pedig folyó évi május 20—29-ig. Felhívom mindazon debreceni lakosokat, akik bércsépítéssel kívánnak foglalkozni, hogy jelentkezzenek tanfolyamra, mert a folyó év folyamán bércsépítéssel csak azok foglalkozhatnak, akik erre szabályszerű iparigazolvánnyal rendelkeznek. Polgármester.

Tűzifadrágítás miatt kétónapi fogház

A debreceni törvényszéken dr. Pogány B. la bíró elé került tűzifadrágítás miatt László Lajos Pozsony utca 18. szám alatti tűzifa- és szénkereskedő és alkalmazottja Aszódi Mártonné. A vádirat szerint tavaly nyáron a 4.50-es akácfa 5.30-ért adták. László tagadta a vádat és kijelentette, hogy ő nem adott utasítást alkalmazottjának, Aszódi Mártonnénak arra, hogy nagyobb árrban adja a tűzifát. Nem érzi magát bűnösnek. A tanúk is olyan vallomást tettek, hogy bár László a fakereskedőtulajdonos, mégis ő hordja ki a házakhoz a fát, a telepen nem is látják, amikor nagyobb árrban adták a fát. A pénzt Aszódiné vette el, ő kezelte a pénzt. Az ügyész a Lászlóval szemben emelt vádat eljuttatta. Aszódinét azonban, aki ugyancsak hangoztatta ártatlanságát, bűnösnek mondták ki árdrágításban és kétónapi fogháza ítélték el. László Lajos így jözerősen mentesült és vele szemben minden eljárás megszünt. Aszódi Mártonné ügye a fellebbezés folytán még nem jogerős.

A nyilastelepi ifjúság műsoros délutánt rendezett a honvédsalóok felségélyezésére. A műsoron sorra kerülő számokat a közönség nagy tapsal jutalmazta. Különösen a „Füstös more szerencséje” című vígjáték aratott nagy sikert, melynek szereplői: Tóth Lajos, Szűcs László, Gyula András és Gyula Margó remek játékokkal nagyban hozzájárultak a sikerhez. Ezenkívül még Császi József és Szűcs Lajos jáéka aratott nagy sikert. Az előadás megrendezése és annak sikere Tóth Lajos érdeme.

Kilopták kabátja zsebéből pénztárcáját 100 pengővel és kesztyűjét Szabó Gyula hentessegéd, Pavillon-téri lakosnak a Hunyadi-utcán egyik vendéglőben. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

A Debreceni Városi Dalegylet által tartott jótékony célú hangversenyen Szilassy László főispán D. dr. Révész Imre ref. püspök, dr. Kölcsey Sándor polgármester 10—10 pengőt, Sohlmann Gyula gyárigazgató (Kassa), a Debreceni Iparos Dalegylet 5—5 pengőt, Ferencz József 4 pengőt, Csobán Endre 3.50 pengőt, dr. Fábán Sándor 3 pengőt, Poroszlay László 2.50 pengőt, dr. Balla Bertalan, dr. Ferenczy Károly, Ary József, N. N. Dalmy Mihály 2—2 pengőt, dr. Tankó Béla, Bartha László, özv. Kállay Józsefné, dr. vitéz Ujvárossy Sándor, Mezey Ilona, Szabó József, Rácz József, Szabados Gyula, Szappanos Margitka, Bozsó Albert, N. N. és N. N. 1—1 pengőt, Hegyi Ilona, Szemán Klára, Orosz Lajos és N. N. 50—50 fillért fizettek felül, míg dr. Balla Bertalan gyűjtése 7—pengő volt. A köszönettel nyugtázott fenti 84.50 pengőt a Magyar Vöröskereszt debreceni fiókjához fizette be a Dalegylet.

Kibővítették az iskolaorvosok munkakörét. Iskolaegészségügyi szabályzatot adott ki a kuluszminiszter, mely az állami és katolikus középiskolákra, középfofokú iskolákra és szakiskolákra vonatkozik. Az új szabályzat szerint az orvos az iskola egészségügyi célszerűsége tekintetében az igazgatónak véleményét mond és javaslatot tesz. Minden tanuló feljövési törzslapot vezet. Minden tanuló 12., 15. és 19. évében rendszeres orvosi vizsgálata-nak vet alá és az adatokat feljegyzi a törzslapra. A beteg tanulókat többször megvizsgálja. Az iskolaorvos hetenként fogadóórát tart az iskolában és anácsokat ad. A rendelkezés szerint a leányiskolákban lehetőleg orvosnő végezze a feladatokat.

GYÁSZROVAT

Szmerchányi Nagy Károly nyug. miniszteri tanácsos 79 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 1/4 órakor lesz a díszravatalozó teremből. Lakás: Bethlen-utca 34. Gebauer rendezi.

Id. Balogh Ferenc gazdálkodo 82 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 1/3 órakor lesz a 2/a ravatalozó teremből. Lakás: Erzsébet-u. 32. Gebauer rendezi.

Özv. Ambró Józsefné Bukovics Rozália 76 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 3 órakor lesz a 2/a ravatalozó teremből. Lakás: Kossuth-u. 41. Gebauer rendezi.

Özv. id. Biró Sándorné Szoboszlai Ida 89 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután félkettőkor lesz a köztemető II/b ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Gyöngyvirág-u. 15. Pusztai temetkezés.

Kiss Lacika ártatlan életének 2-ik évében elhunyt. Drága gyermeküket szerdán délután félháromkor temetjük a köztemető II/b ravatalozójából ref. szertartással. Kiss illatszerezés kisfiát gyászolja benne. Pusztai temetkezés.

Özv. Leitner Györgyné Prógh Mária 96. életévében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a római katolikus szertartással a köztemető harmas ravatalozójából. Takács temetkezés.

Ifj. Varga Imre városi tisztviselő 26 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 6 órakor lesz a köztemető II. ravatalozó terméből. Lakás: Eötvös-utca 31. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Répánszky Károlyné Bohus Ilona 81 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 1/2 órakor lesz a köztemető II/a ravatalozó terméből római katolikus szertartás szerint. Lakás: Tóth-telep 3. Dankó temetkezés.

Birkner Margitka 3 hetes korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a köztemető II/a ravatalozó terméből római katolikus szertartás szerint. Lakás: Újfahérv. Dankó temetkezés.

Jövedéki ügyek a debreceni törvényszék előtt

Ezerédes és dohánycsempészési ügyekben tárgyal a debreceni törvényszék dr. Nyerges Miklós bíró. A vádlottak padjára került Steiner László derecskeli lakos, aki ezerédes csempészése miatt 1979 pengő pénzbüntetést kapott, ha nem fizet, 40 napra a fogházba kerül.

Schwarz Mátyást, akit az internálótáborból nemrégén engedték el, ezerédes csempészése miatt két hónapra ítélték és kötelezték 2254 pengő megfizetésére.

Özveg Czipser Sándornét ezerédes csempészése miatt 30 napra ítélték el.

Ezerédes illetve dohánycsempészése miatt Mihálik Lajosné és Bódi Gyula 10—10 napi, Székács Józsefné pedig 21 napi fogházbüntetést kapott.

Hirdetmény. Felhívom a hadigondozottak figyelmét arra, hogy az Arany Bika szálloda épülete előtti közterületen egy asztali újságárúsítási engedély megüresedésére kiltások nyílik. Idevonatkozó igényeket legújabb keletű hadigondozási igazolvány és a keresztyén származást igazoló okmányok becsatolásával, letett, folyó évi március hó 5 napjáig az elsőkörű közigazgatási hatóságnál, Kossuth u. 20. földszint 36 sz. hivatali helyiségében kell a hivatalos órák alatt bejelenteni, ahol a további felvilágosítások is megadatnak. Polgármester.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Tóth Lajos közs. rodatiszt, Vámospércs, fiú Lajos D. Nagy László földműves, H. Nánás, fiú László, Kovács János betonszerelő. Samsoni új 27. l. Alice, Elischer Ernő fakereskedő Hajdúsámson, leány Klára, Domokos Mihály kereskedő, Csuka u. 15. leány Gizella. Ujvári József posta segédtiszt, Duvárics Titusz u. 4. leány Tünde. Szántó Albert kereskedő Péterfia u. 38. fiú Mihály. Szauerbrun József kereskedő, Hatvan u. 59. leány Agnes. Kovács Lajos konvenció kocsi, Szepes u. 33. leány Eszter. Balogh Vince cipész, Miklós u. 18. fiú Péter. Ungvári Imre munkás, Kismarja, fiú Antal, Dobos János munkás, Pallag 36. lány Julianna. Tamási József altiszt, Bethlen u. 22. leány Katalin. Fekete János szabómester, Dembinszky u. 28. fiú Imre. Bogdándi Sándor tvsz. szakaszvezető, Mikepércsi út 1. leány Erzsébet. Farkas György közlekedési irnok, Dragomérfalva, 1. Erzsébet. Füge Antal napszamos Balmazújváros, fiú Antal. Lente Sándor munkás, György u. 40. fiú József. — Bukovecz Kálmán autószerelő, Budai Ézsaiás u. 31. leány Gizella.

Eljegyzések: Uj János napszamos, Kádár dülő 32—Molnár Piroska, Vedres dülő 62. Bereczki Sándor kovácssegéd, Diófa u. 34. Keresztény Etele, Diófa u. 36. sz. Dr. B. Major Pál városi tisztviselő, Kigyó u. 36—Lőrincz Erzsébet, Tözsér u. 11.

Házasságkötések: Fedor László nagykereskedő, belklinika — Zekke Margit, Nyiregyháza. Bíró Gábor városi közlekedési eljáró — Eszenyi Eszter, Bethlen u. 13. Takács Gyula napszamos — Nagy Mária, Csanak u. 2. Szász József kifizető, pavilonlakatya, — Szilágyi Amália, Rákóczi u. 422. sz. Lajter László főbíró, Kassa út 62 — Tegző Emma, Hortobágy u. 11. Burali András földművelő, Péczeli u. 10. — Nagy Róza, Jókai u. 34. Molnár Sándor tvsz. szakaszvezető, pavilon lakatya, — Kukola Erzsébet, Szepes 10. Nagy Antal napszamos — Szabó Margit, Homok u. 7. Horváth Sándor állványozósegéd — Czompó Róza, Külsővásár-tér 2. Vojta Imre munkás, Bocskai-tér — Sütő Róza, Teleki u. 5. Tóth János gyár munkás, Sziv u. 27. — Kovács Róza, Keresztési u. 80. Sárkány Ferenc raktári munkás, Nagy Róza Ovoda u. 15. Karcza József cipész, Maróthy Gy. u. 12. — Buglyó Zsuzsanna, Busi u. 5. Hevesi Sándor cipészsegéd, tűzériakanya — Szabó Irén, Vitéz u. 3. Szabó Ferenc tvsz. szakaszvezető, repülő-tér — Kun I. Wolaffka u. 18. Máttyás János vágóhídi munkás — Kiss Katalin Ötvös u. 85. Zsitos János bírói-sági np. szolgáló — Fodor Eszter, Hortobágy u. 13. Kovács István napszamos, Kunhalom u. 13. — Csarnai Eszter, Hargita u. 24.

Halálozások: Husza Sándor rk. 45. éves, Kalocsa. Hudján László rk. 34. éves, Érkalás. Bán József rk. 19 éves, Nyirpálya. László Ibolya rk. 6 napos, Pacsirta u. 30. — Horváth Balogh József rk. 9 napos, Hajdúdorog. Onodi Kálmán rk. 23 éves Tömön u. 6. Lókodi János rk. 63 éves, Haláp 3. Mayer Hermin izr. 76 éves, Csokonai u. 15. Karsai Julianna ref. 18 éves, Czegléd u. 3. Padár József ref. 1 napos, Árpád-tér 5. Hajdú József rk. 70 éves, Hegyi Mihályné u. 42. öv. Villás József né rk. 71 éves, Monostorpályi út 72. sz. Nagy József ref. 32 éves, Kard u. 17. Nagy Károly ref. 79 éves, Bethlen u. 34. Polyánszky Irén ref. 2 éves, Délsor 19. Papp Ferenc rk. 66 éves, Vámospércs. Kozák Imre ref. 62 éves Tánács u. 3. sz. Juhász Eszter ref. 59 é. Hajdúhadház. Dr. Oláh János ref. 60 éves, Apaffi u. 113. Polyánszky Károly ref. 15 hónapos, Délsor 19. öv. Bene Kelemenné ref. 82 éves, Agárdi u. 15. öv. Kovács Mihályné ref. 87 éves, Honvéd u. 58. öv. Harsányi Lajosné ág ev. 81 éves, Nádor u. 4. szám. Birker Margit rk. 20 napos, Ujfehértó. Nyesti Sándor ref. 2 hónapos, Népház. Schwartz Károly izr. 73 éves, Kunhalom u. 25

— A pécsi bányában halálos szerencsétlenség történt. Gaertner Ádám 34 éves vajúrra rázuhant több mázsa súlyú kőzet és agyonnyomta.

— A mai fiatalság magasebb-ra nő, állapították meg tudományos körökben. Több ezer gyermeket mértek meg és kiderült, hogy a 15 éves fiúk átlag 7 centi méterrel magasabbak, mint az ugyanolyan korú gyermekek voltak a régebbi korokban.

— A debreceni tornászok Nagyváradon, Vasárnap, 28-án Nagyváradon a Szigligeti-színházban napszamos díszteremben, amelyen Debrecenből Schmidt Gyula vezetésével Hajdú, Vermes, Balla Tibor, Papp és Réthy, valamint Kapusi, Galaczy, Táltos, Kovács Mária, Kovács Irén, Lakatos Sári vesznek részt.

— A Debreceni Olaszbarátok Montfi Kőre ma, február 24-én, szerdán este fél 9 órakor a Pál-söröző emeleti különszobájában összejövetelt tart, melyen előadást fog tartani dr. Bartha Emma „Mussolini agrárpolitikája” címen, azonkívül folytatni fogjuk a Pinocchio olvasását. Az összejövélre az elnökség szeretettel hívja és várja a kör tagjain kívül mindazokat is, akik érdeklődnek Olaszország és az olasz kultúra iránt. A lársalgás magyarul és olaszul folyik tehát olaszul nem beszélők is részt vehetnek az összejöveteleken.

— A Hivatásszervezet értelmiségi tagozatának üléséről szóló beszámolómban nyomdahiba folytán az ülést megüvítő Zoltán Pál neve elé „dr” került

Fronton evők nevében csomagokat csalt ki Debrecenben egy asszony

A debreceni rendőrség elfogta öv. Horváth Sándorné szül. Sorr Anna Kishegyesi-úti szükséglakás lakost, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy végigjárta Debrecenben azokat a családokat, akikről tudta, hogy hozzátartozóik az orosz fronton vannak és azt a mesét adva elő, hogy szabadságra most hazazárkezett férjéről üzent hozzátartozójuk, hogy küldjenek általa csomagot, több debreceni lakostól ruhaneműt és élelmiszert csalt ki.

Többek között Haasz Józsefné Jókai utca 44. szám alatti lakostól csalt ki egy csomagot téli alsóruhákkal és élelmiszerekkel 35 pengő értékben. — Ugyancsak ezzel a mesével kereste fel Friedmann Viktorné József kir. herceg utcai lakost, akitől fehéreneműt, ruhaneműt

és húst tartalmazó csomagot vett át 50 pengő értékben.

A gyanu úgy terelődött Horváthnéra, hogy egyik károsult meglátta a zsbivásárban, amint a tőle átvett fehéreneműt és ruhaneműt árusította. Nvomban feljelentést tett a rendőrségen és ennek alapján fogta el a rendőrség. Öv. Horváth Sándorné beismerő vallomást tett Oláh Miklós detektívnek kihallgatása során. Örizetbe vették és a kihallgatások befejeztével átadják a kir. ügyészségnek.

A rendőrségen az a gyanu merült fel, hogy másokat is károsított meg hasonló módon öv. Horváthné, ezért a rendőrség felhívja azokat, akiknél hasonló mesével jelentkezett és csomagot csalt ki, hogy jelentkezzenek a rendőrségen.

Az eddigi fegyvertartási engedélyek május 31-én érvényüket veszítik

Új fegyvertartási engedélyt kell kérni

A kormányrendeletet adott ki a lőfegyverek, löszerek, robbanóanyagok és robbantószer tartásának korlátozásáról. A rendelet kimondja, hogy az eddigi fegyvertartási és viselési engedélyek 1943 május 31-én érvényüket veszítik. A tulajdonosok az illetékes rendőrhatalóságtól új fegyvertartási engedélyt kérhetnek. Akinek június 1-én nincs érvényes fegyvertartási engedélye, köteles a bíróságon levő lőfegyvert legkésőbb június 15-ig elismervény ellenében a rendőrhatalóságnak beszolgáltatni. Ezeket a fegyvereket a rendőrhatalóság nyilvántartásba veszi és megőrzi.

Kimondja továbbá a rendelet, hogy a löszerek robbanóanyag, vagy robbantószer vásárlására már kiadott engedélyek szintén érvényüket veszítik 1943 május 31-én.

A kormányrendelettel kapcsolatosan a belügyminiszter rendeletet adott ki, amely úgy intézkedik, hogy új fegyvertartási engedély iránt a kérelmet az első

fokú rendőrhatalóságnál 1943 március 31-ig kell irásban benyújtani. Ezeket a kérelmeket a rendőrhatalóság május 31-ig elbírálja és ha a kérelemnek helyt ad, a kérelmezőt értesíti, hogy a fegyvertartási engedély átvétele céljából mikor jelentkeznie. A kérelem elutasítása esetén a rendőrhatalóságnak meg kell indokolnia határozatát.

A kérvényhez csatolni kell a születési anyakönyvi kivonatot, a bejelentőlapot s a kérvényben meg kell jelölni a születési helyet, évet, vallást és vallásváltoztatás esetén a korábbi vallást, foglalkozást és lakást, továbbá az apa és anyja nevét. A kérvényben fel kell tüntetni a fegyver részletes adatait, valamint a legutóbbi engedély számát. A kérelmezőnek meg kell még indokolni azt is, hogy milyen célból van szüksége a lőfegyverre. Az okmányokat eredetiben kell bemutatni. Hiteles másolatokat a rendőrhatalóság csak kivételes esetekben fogadhat el.

— Értesítem a városi nyugdíjasokat, hogy azok, kik a folyó évben fát nem vettek igénybe, hétfőtől a 6632—1943 II. sz. polgármesteri határozat folytán a városi faraktárban március hó 15 napjáig fát igényelhetnek. Ik-lódy.

— A jószívű emberek figyelmébe! Szaldobágyi József 13 éves fiú kabátját ismeretlen tettes ellopta. A szegénysorsú gyermek édesapja már egy éve a fronton szolgál, itthon szerény viszonyok között él öt gyermeke és felesége. A családnak nincs pénze, hogy a Jóska gyerekek új kabátot vegyenek, ezért kéri a jószívű embereket, akiknek van egy 13 éves gyerekre illő használt kabátja, juttassa el a Beresényi-utca 16. szám alá.

— Alsómarácon béli mulatozás során szívszűrták Pápics István 25 éves muraszardahelyi közművest. A csendőrség az egész férfítársaságot lefogta mert nem akarta senki vállalni a szűrást. Több napos nyomozás után Kúcsán János köntvésségét, aki magyarul nem tud, beismerte, — hogy ő a gyilkos.

— A gyulai görög katolikus templom tornyában tűz támadt. Megolvadtak a harangok is és szétterve a tempiomba zuhantak. Az egész templom légezt. A tűz keletkezésének okát nem tudják.

— Magpergetésből néhány ezer pengőt keresett Szombathelyen Horváth József és családja Az erdőkből, kerteikből, sétaterekből szedték a fák, virágok magvait és eladák Horváth példáját több szombathelyi család követi s így a maggyűjtés virágzásnak indul.

Az első nőiszabómesterképző tanfolyam megnyitása

Tegnap délután ünnepélyes keretek között kezdődött meg a m. kir. iparügyi miniszter által engedélyezett nőiszabómesterképző tanfolyam, a városi női ipariskolában. A tanfolyam 496 óras, s előreláthatólag június közepéig tart.

Szőör József ipariskolai igazgató, a tanfolyam vezetője mondott a 25 hallgatóhoz beszédet — Rámutatott arra, hogy a tanfolyamoknak milyen nagy jelentősége van nemcsak a mesterképzés letétele hanem az élet számára is. Különösen fontos jelentősége a mesterképző tanfolyam, amely a mindennapi élet számára nagy értéket nyújt az önálló mesternek. Ezen a tanfolyamon ugyanis olyan tárgyakat tanít, mint például a viselés-történelem, üzleti levelezés, modern szabászat stb.

Az értékes megnyitó után Körrösy Lajos iparkamarai fogalmazó szólt a mesterképző tanfolyam nagy jelentőségéről, kifejtve hogy ezen tanfolyamok tartására legalkalmasabbak az iparoktatási intézetek, mert megfelelő felszerelés és tanerő áll rendelkezésre. De ezen tanfolyamoknak a női ipariskolában való tartása ezen intézmény legfelsőbb tagozatának is tekinthető, mert míg a női ipariskola elvégzése csak hathónapi segédi szakbavágó gyakorlati idő eltöltése után jogosít mestervizsga letételre, addig a mesterképző tanfolyamok olyan bizonyítványt nyújtanak, amely alapján az önálló munkavégzésre helyes dolog volna tehát az ipariskola elvégzése után a hallgatókat felhívni a mesterképző tanfolyam elvégzésére, mert ezzel már az életbe bocsáthatná az iskola végzett növendékeit. Majd szólt arról a nagyjelentőségű munkáról, amelyre Szőör József ipariskolai igazgató az iparoktatás terén végez és kifejti. Ennek a munkának ténybeli bizonyítéka ez a mesterképző tanfolyam is, amely a magában nemében még első Debrecenben.

A tanfolyam előadói az ipariskola tanárai, az iparkamara szakelőadói, valamint az iparügyi miniszter úr által kiküldött szakmai oktató.

Betörtek a pékműhelybe és elloptak egy zsák lisztet

Boskovits Boldizsárné, pék neje, Cegléd-utca 6. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az elmúlt éjszaka a lakás udvarára behatolva, a pékműhely lakatját leverte és a műhelyben levő 135 kilogrammos lisztes zsákból 35 kilogram lisztet elloptott.

Károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Kéthónapi fogház a drága szénáért

A debreceni törvényszéken dr. Pogány Béla bíró elé került Kertész Kálmán Elep 87 szám alatti lakos, aki a vád szerint a szénát adta nagyobb áron és közel száz mázsa széna cserélt gazdát 18 pengős árban. — A szénát Oláh Lajos, Tóth Mihály és Oláh János hajdúszoboszlói lakosok vásárolták meg. Kertész tagadta a vádat, de a tanúk ellene tettek vallomást. A bíró két hónapi fogházra ítélte el. Az ítélet nem jogerős.

— Egy év alatt negyvenhárom malacot hozott a világra András Ferenc verbesi gazda kocaja. Legutóbb 17 malac volt.

— A pécsi egyetem harmadéves jogszigorlója, Lakatos Béla tüzérhadnagy a keleti harcúterén önként vállalt kötelessége teljesítése közben hősi halált halt. Az egyetem Lakatosnak korábbi elküldött szigorlati díját 200 pengőre egészítette ki és a pécsi Lakatos Béla három kisárnyának adták.

DEBRECZEN 1943. II. 24. 7 OLDAL

Az ötvenéves embernél rendszerint felkelnek egy felphár természetes „Ferenc József” kesztrüv könyvű bérlőket, kielégítő gyomormozgást, jó étvágyat és nyugodt alvást biztosít, s így a közérzetet gyakran igen kedvezően befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!

Prágában négy milliós végrendeletet hamisított alkalmazottai bevonásával egy közjegyző

Meghalt Prágában Stanislaus Riedl mérnök, aki négy milliós vagyonát az özvegyére hagyta. A végrendelet Viktor Ludvig közjegyzőnél volt. A közjegyző a kihirdetés előtt egy második, újabb keltezésű végrendelettel állt elő, amelynek értelmében a nagyvagyont a mérnök egy igen szép leányra hagyta, akinek csak a fényképe volt a végrendelethez csatolva. Nevét, címét a mérnök nem tudta. A vagyont azért hagyta a szép leányra, mert az megmentette az életét és mikor egy autókarambol után eszméletlen volt, ápolta.

A hatóság kereste a szép örkösnt és amikor jelentkezett Hanna Janda a közjegyzői iroda alkalmazottja, átadták az örökséget, mivel a fénykép második példányával igazolta magát. Az özvegyet, aki perrel támatta meg a végrendeletet, elutasították az első fokon és csak a második tárgyaláson sikerült irászakértővel bizonyítani, hogy a második végrendelet hamisítás. A bíróság a közjegyzőt hatévi súlyos börtönre, a szép leányt két és féltávi börtönre, Ladislav Broz irodavezetőt öt évi börtönre ítélték a hamisítás miatt.

„Fűrészes meg a balta”

Harsányi Zsoltot felmentették a szoboszlói favágó által indított sajtóperben

Vége ért az a sajtóragalmazási per, amelyet Arva Péter hajdúszoboszlói favágó indított Harsányi Zsolt, az egyik déli lap munkatársa ellen. Harsányi lapjának múlt év május 5-i számában „Fűrészes meg balta” címmel cikket írt. Megírta, hogy Hajdú megye alispánjánál Arva Péter favágó segélyért jelentkezett. Az alispán kijelentette, hogy segélyt nem ad, de munkát igen, Arva Péter dolgozhatik a megyénél, mint favágó. A közlemény szerint azonban a favágó többet nem jelentkezett.

Az önértében sértett Arva Péter ügyében a büntetőtörvényszék Kovács Miklós tanácsa egy ízben már tartott tárgyalást. Harsányi akkor kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert feltétlenül megbízható helyről szerzett információ alapján írta meg cikkét.

A hétfői folytatlagos főtárgyaláson Arva Péter jogi képviselője ellenbizonyítási indítványt adott be arra nézve, hogy Arva Péter százezreszállékos rokkant és nem munkakerülési szándékból, hanem azért nem jelentkezett a megyénél favágásra, mert nem tud dolgozni.

A bíróság a bizonyítási és ellenbizonyítási indítványt elutasította és a perbeszédet elhangzása után Harsányi Zsoltot büntetlenül hiányában felmentette, a főmágnávdólt pedig a költészek viselésére kötelezte. Indoklásában kimondotta a Kovács-tanács, hogy Harsányi Zsolt cikke költői lendülettel megírt humoros természetű cikk, de semmi olyant nem tartalmaz, ami Arva Pétert közmegejtésnek tenné ki.

— A műrostba sikerült levegőt fújtatni és ezzel elérte a gyapjúnak azt a kedvező tulajdonságát, hogy a levegő tartalom miatt jó hőszigetelő és így meleg. A műrostanyagba került levegőmagok következtében jó meleg lesz a műrost és igen hajlékony.

— Ellopta a rábizott bőröndöt. Danka Róza háztartási alkalmazott, Hatvan-utca 2. szám alatti lakos, míg bement egyik üzletbe, egy fiatalokú leányra bízta bőröndjét, melyben ruhaneműk és egy pénztárca volt tíz pengővel. Mikor visszament az üzletből, a fiatalokú leány már csak hült helyét találta. Feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

SPORT

A DVSC nagyváradi szerepe vegyes önyomást keltett a debreceni sportközönség körében. Általában jobb szereplést, kisebb gólarányú vereséget vártak a csapatól, sőt sokan a múlt évi kettős győzelem hatása alatt, mo t is hasonló eredményre számítottak. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy a mai NAC a legjobb magyar csapat, mely előkészületben is hetekkel megelőzte a DVSC-t. Játékosai egy-egy klasszist képviselnek és bizony nehéz dolga volt ellenük a debreceni csapatnak. Így is örvendetes, hogy a védelem és a fedezetor jó játékos mutatót a ma kétségeletlenül legjobb támadóor ellen. A csatársorral pedig eddig is tudtuk, hogy erősítésre szorult. Reméljük, hogy ezt illetékesek is belátják, még amíg nem késő.

Honfit kiadta a DIMAVAG a DVSC-nek. Megérkezett Honfitnak a többszörös ifjúsági válogatottak kiadása Diosgyörgyből. A DVSC már a héten benyújtja igazolását és vasárnap szerepelni is a Rusj ellen. Az eddigi tervek szerint Ungvárra a következő csapat utazik: Nagy Mihály, Csokai, B. Nagy — Honfi, Mester, Zilahy — Szabó, Tisza, Szilágyi, Mihók, vagy Serfőző, Sidik.

Az asztali tenisz ranglistán Gyón-

DEAC Leóvay I. és Leóvay II., valamint Tomory szerepel. Némethet ügyvédnek kinevezték.

Kristóf Jó formában játszott vasárnap a Törökvas csatársorában és nagy része van abban hogy megverték a Gammát.

Budapesti hírközlőbizottságainak az UTE 2. a DVSC BS/KRT. MAC Győr és a Testvérség 1-1 bajnokságot nyert. A bajnokság második fordulóján március 7-én zajlik le.

Az NB I-ben vasárnap már bajnoki küzdelmek kerthnek sorra. Ferencváros—Kolozsvár. Elektromos—Törökvas. Nagyvárad—Kispest. Szolnok—SalBTC. Csepel—Ujpest. Haladás—Ujvidék. Vasas—Szeged és DIMAVAG Gamma mérkőzések lesznek.

KÖZGAZDASÁG

A világ búzatermése 1941-ben 1086 millió métermáza volt. Ebből Európa 400 millió mázást termelt. E mennyiségben Bulgária 16, Franciaország 73, Jugoszlávia 25, Magyarország 26, Németország 56, Olaszország 80, Románia 14 és Spanyolország 30 millió mázással szerepel. Az oroszországi termelés adatai ezidőszerint ismeretlenek. (MVS.)

Debreceni állatvásár

A hétfői sertésvásárba csak soványserlest hajtották fel, és szerint 456 darabot, melyből eladásra került 388 darab. Árak: 2.00—3.35 P. 60 súlyú kg-kint. Választott malac páronként 55—86 pengő.

A keddi állatvásáron felhajtás 16 462 darab eladva 161 drb. szarvasmarha 970 drb. szarvát cserélte 582 drb. Árak: Vágó 125—390 P. silány igás 160—480, közepes 500—1200, jó 1200—2000, kocsi 1000—2500 P.

Szarvasmarha: II rendű ökor 150, III r. 130, II r. bika 145, III r. 125, II rendű tehén 140, III r. 120 8 százalékos levonással. II rendű borjú 170, III rendű 150, tinó, ökor 175—240 60 súlyú kg-kint. Fejős tehén 850—1800 P. Irányzat élénk

MECHIVÓ.

Debreceni Kereskedelmi Szövetkezet, Debrecenben, Hatvan u. 29. sz. Harmadikán, délelőtt 11 órakor tartja rendes közgyűlést, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az igazgató.

Társaság: 1. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése 1942. évről. Határozathozatal a nyereség felosztására. 2. Igazgatóság és felügyelőbizottság felmentvény megadása az 1942. üzletéről. 3. Esetleges indítványok.

Felhívja a városi adóhivatal a 20. kat. holdon aluli földhasznosítókat arra, hogy az ált. ker. adóalapjuk hivatalból való kiegészítését végezték területükön esetleg beállított változásokat saját érdekében a folyó hó végéig a városi adóhivatal kivétel osztályánál (I. em. 38. szoba). Irában jelenték be. A bejelentés alapján folyó évi ált. ker. adójuk hivatalból fog helyesbített. Városi adóhivatal.

Hirdetmény az 1943. évre érvényes legkisebb és legnagyobb gazdasági munkabérekéről

(Folytatás.)

A takarmányrépa szakmáymunkájára vonatkozó legkisebb és legnagyobb munkabérek kat. holdanként.

a) az összes munkák elvégzése fejében: nehezebb talajon: alsó határ: 118 P. felső határ: 147 P. könnyebb talajon: alsó határ 94 P. felső határ 118 P.

A fenti szakmáymberért teljesítendő munkák ugyanazok, mint a takarmányrépa részesmunkájánál.

b) a betakarítási és behordási munkák fejében: nehezebb talajon: alsó határ: 36 P. felső határ: 45 P. könnyebb talajon: alsó határ: 29 P. felső határ: 36 P.

XII.

A réti széna és sarju szakmáymunkájára vonatkozó legkisebb és legnagyobb munkabérek kat. holdanként.

a) széna: a) alsó határ: 2 P. felső határ 32 P. b) sarju alsó határ: 00 P. felső határ 22 P.

A fenti szakmáymberért teljesítendő munkák ugyanazok, mint a réti széna és sarju részesmunkájánál.

A lucerna szakmáymunkájára vonatkozó legkisebb és legnagyobb munkabérek kat. holdanként.

Első kaszálás: alsó határ: 24 P. felső határ: 31 P. második kaszálás: alsó határ: 16 P. felső határ: 21 P. harmadik kaszálás: alsó határ: 16 P. felső határ 21 pengő.

A fenti szakmáymberért teljesítendő munkák ugyanazok, mint a lucerna részesmunkájánál.

A lóhere szakmáymunkájára vonatkozó legkisebb és legnagyobb munkabérek kat. holdanként.

Első kaszálás: alsó határ: 25 P. felső határ: 33 P. második kaszálás: alsó határ: 15 P. felső határ: 20 P.

A fenti szakmáymberért teljesítendő munkák ugyanazok, mint a lóhere részesmunkájánál.

A zabosbukkony szakmáymunkájára vonatkozó legkisebb és legnagyobb munkabérek kat. holdanként.

Alsó határ: 24 P. felső határ: 34 P.

A fenti szakmáymberért teljesítendő munkák ugyanazok, mint a zabosbukkony részesmunkájánál.

A legkisebb és legnagyobb szakmáymunkabérek élelmezés nélkül vannak megállapítva, élelmezés esetén a szakmáymber összege az élelmezés valószínűs értékeivel csökken.

A szakmáymberért dolgozó munkavállalónak munkaszüneti napon teljesített munkájáért napszámbér nem jár, még kevésbé jár a munkavállalónak felemelt napszámbér.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDELTÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GALOCZY legregibb nyomozó irodája országosan ismert, Zöldfa u. 3. sz. T. 28-72.

ALKALMAZÁST nyert férfi

EVŐESZKÖZ tisztítót felvesz a Gambrinusz ét terem. 251

URISZABÓSÁGBA munkást ellátással fel veszek, Erdős, Derecske 1437

NAPSZAMOS, állandó munkára felvétetik. — Oláh Károly u. 8. 1465

FESTŐ munkás állandó munkára felvétetik. — Oláh Károly u. 8. 1466

KUBIKOSOKAT fel veszünk csilléhez, vagy vállalkozót lóval keresünk, Balogh és Veressy téglagyár. 1460

GAZDAK sütődéjébe kenyérkihordót felveszek, Bészerményi út 15. 253

ALKALMAZÁST keres férfi

KÉT jobb megjelenésű iparos fiatalember bármilyen munkát keres. Ugyanott sütezőgépfelvételest keres, vidékre is. Jóna István, Kórház u. 15. sz. 1439

ALKALMAZÁST nyert nő

KÖNYVELÉSBEN járatos perlekt gyors és géprónót azonnali helyre keres Anker Biztosító. Ferenc József út 34. sz. 852

Újságkezelés!

kezelő rokkantant, vagy asszonyt azonnala felvesz a

DEBRECEN kiadóhivatala

Jelentkezés délután 4 órakor.

FIATAL segédnyit s tanuló felvesz Erzsébet női kalapszalonn, Rákóczi u. 41. 1446

TANULÓ leányt felveszek, öz. Erdős László. né fodrász, Széchenyi u. 1. szám 1445

ÜGYES masamód segéd lányokat felveszek, Sz. Vajda Ilona, Szent Anna u. 3. sz. 1476 u. 3. sz.

FODRÁSZ kisasszonyt felvesz

Biró, Deák Ferenc u. 26. 253

VARRODÁBA segéd lányokat felveszek, Rákóczi u. 7. 1463

NŐI szoba segéd lányokat felveszek, lehet árja is. Zombor szalon, Kossuth u. 18. 254

TÜZÖNÖK felvétetnek Csapó u. 28. szövetkezetnél. 248

VARRODÁBA segéd, tanuló és kifutóleány felvétetik, Kossuth u. 42. sz. 1455

ALKALMAZÁST keres nő

JÓLFŐZŐ mindenest ajánlkozik elsőjére úri házhoz, Kossuth u. 58. ház mesternél. 1448

MASAMÓD 20 évi gyakorlatl állást keres Cím a kiadóban. 1474

MOSÁST, vasalást vállalok, Nádházi Sándorné Árpád-tér, Sárió u. 2. 1432

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

JÓL főző mindenest városhoz közel levő tanyára iskolába keresek. Jelentkezni lehet: Plac u. 61. Benze divatszalon. 226

FELTÉTLEN megbízható, tisztességes, jól főző mindenest, komolyabb nő, elsőjére fel veszek, bentlakónak, dr Uzonyiné, Péterfia u. 25. szám. 1442

JÓBB mindenest, vagy bejárónót felveszek március elsőjére, dr Radó fogorvos, Csapó u. 1. Alföldi palota. 1451

ÜGYES mosogatót felvesz a Gambrinusz ét terem. 243

PARKETTHEZ értő ügyes mindenest, vagy szobalányt keres, kizárólag jó bizonyítvánnyal. Központi Drogéria, városháza. 1470

BEJÁRÓNÓT felveszek azonnala, Vörösmarty u. 19. 1468

BEJÁRÓ takarítónő felvétetik, 40 éven felüli aki volt már szállodában. Plac u. 42. 1464

BENTLAKÓ mindenest felveszek dr Nagy Sándorné, Csapó u. 18. félemelet 3. 1461

BEJÁRÓ mindenest lányokat felveszek, Sz. ki főzéshez is ért, elsőjére felveszek, Hunyadi u. 3. sz. 1454

AJANLAI

HASZNALT varrógépet vesz, elad, cserél. Ifj. Levei, Kassa ut 1. tel. 33-94. szám. 2. 28. 225

HASZNALT orákat veszek, javítok eladok. — Schiffmann Vendég u. 1. kisállomásnál. 1792 1. 3

HONVEDEKNEK extraruhára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészítem. Pégdes, Kávin-tér 19. 3. 26. 748

LENKIÖPI selyem köpü csipkezővet anyagok, gnyadán csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3. 17

HASZNALT bútorait modernre átírom. Alakítást, javítást, orcsion vállalok. Kossuth u. 1. 2. 1505 3. 16

KERÉKPART varrógépet, gramofont szak szerűden javít Roboz és Hamer Plac u. 8. 1439 5. 4

ÉRTEKES vásznait jó hímző fonallal varrjuk, hímzéseik telelősséggel. „Favorit” kézimunka Csapó u. 24. Tanuló lány felvétetik. 1561 u. 6

KIEGÉRTI zseblámpa elemet, anódot, száraz elemet, törött gramfont lemezt veszek Mayer mérnök. Kossuth u. 13. 911 4. 30

SZAPPANNAK való zsír szappanra becserél. Pál János szappanosmester Kölcsei u. 8. 147 4. 19

TÖRÖTT gramfont lemezt 2.20-ért veszek. — vagy becserélem. Villanykörté csere 30 fillér. Bíró Hunyadi u. 22. 1155 3. 20

VÖRÖS falak kapható debreceni műkögyár tég. gyárában. Kíshegyesi út. 459. Telefon: 10-03. sz. 921 vv.

LEGOLCSÓBBAN kifogástalanul fest. tisztít. Welsz kelmefestő Arany János u. 21. 1900 vv.

KERESLET

PÖRT aranyat ezüstöt, dragakövet veszek, ek szerkesztést vállalok — Pollák Endre. Hatvan u. 2. sz. 118 4. 10

FENYKEPEZO-gépért, állványért, maréas árat fizetek. Aszmann. Simonffy u. 1. 180 4. 30

TÖRT ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat, magas árban veszek, Takács Sándorné. Plac u. 56. sz. 1617 4. 13.

ARANYAT ezüstöt, fog aranyat, legmagasabb árban veszek. Frankó. Plac u. 73. 1709 3. 15

VENDÉGLŐNEK meg felelő helyiséget keresek, forgalmas helyen. Cím: Boldogfalva u. 17. negyedik ajtó. 1396

JÓKARBAN levő ír-asztalt keresek megvételre, Boldogfalva u. 17. 1456

ELELMISZER, ITAL

FRISS alma érkezett. Kéki Rákóczi u. 7. számú pince. 938 4. 30

HANGSZEREK

ZONGORA hangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalok, Vargyas L. Nap u. 17. 1218 4. 10

HEGÉDŐ, szép hangú eladó. Hangya udvar, pedikúr szalon. 1467

RÁDIÓ

RÁDIÓT minden típusú új, vízvezeses gyakorlati Szabó műszerész. Csapó u. 84. telefon. 32-54. sz. 1534 2. 25

RÁDIÓT javít, elad, villany szerel. Fülöp, Csapó u. 35. sz. Telefon: 27-27. IV. 12. 481

BÚTOR

CSODASZEP naok s ebédok kombinált szobák, konyhák, cerám, nassu zongora eladok. Kossuth u. 51. bútor rakár. 1505 3. 16

VINCSEN tenyes kiratunk, minden bútorot ocsion adunk. Plac u. 71. udvarban Brilline. 1652 3. 31

HALOSZOBÁK ebéd-alk. kombinált szobák, konyhaberendezések. Számon bútorüzletében — Jómínoseg előnyös árak. Hunyadi u. 2. 1505 5. 5

EGYSZERŰ hálóbútor eladó. Árpád-tér 14. 1430

AUTO MOTOR KERÉKPÁR

HÁROM tizeg villany motor eladó. Plac u. 40. Orosznál. 1473

LAKÁSCSERE

ELCSERÉLNÉM debreceni 2 szobás lakóházat Budapesti hasonlóval. Értekezni 3—6-ig Cím a kiadóban 1457

ELCSERÉLNÉM egyetemi sporttelep közelében levő egészséges háromszobás kútnó lakóházat, remek gyümölcsös udvaromat a Hatvan ut közepés részétől 10—15 percnél nem távolabb levő városi, vagy kerti 3 szobás, kifogástalan lakással, Értekezni. Hadik u. 20. délutánonként. vv. 1846

DÉRI-múzeum közelében levő két szoba komfortos lakóházat elcserelelném a Nagyállomás közelében levő hasonlóval, esetleg komfort nélküli, Telefon: hétköznap 8—4-ig 24-45. 1438

KÖZPONTBAN levő kertes négyszobás lakóházat elcserelelném négyszobás, központifűtéses. Cím a kiadóban, 245

KETTŐSZOBÁS régi bér, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott kerti lakóházat elcserelelném ugyancsak kerti három, vagy négy szobás, komfortos lakóházat. Cím a kiadóban. 1462 vv

BÚTOROZOTT SZOBA

BÚTOROZOTT szoba, hölgynek kiadó. Plac u. 58. sz. II. 35. 250

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó, Gábor, püspöki palota. I. kapu, II. 5. 252

BÚTOROZOTT szobát keresek lehetőleg Kossuth utca környékén. — Ajánlatot „Főtisztviselő” jellegre a kiadóban. 1435

BIZTOS keresett kvartélyos felveszek, elsőjére, vagy azonnal. Kossuth u. 58. ház mesternél. 1449

KÜLÖNBEJÁRATU utcai bútorozott szoba kiadó. Tudakozódás: Plac u. 58. földszint. Pollák. 1475

BÚTOROZOTT szoba, teljes ellátással, több személy részére azonnala kiadó, Péterfia u. 39. étkezdében. 1469

ELVESZETT

ELVESZETT fiatal barna, spricelt vízsla. Megtaláló jutalomban részesül. Széchenyi u. 70. 249

ELVESZETT egy barna bér utazótáska. Szent Anna u. 16. étkezdében megtaláló jutalom ellenében adja le ugyanott, házmaster. 247

ELVESZETT f. hó 18-án délelőtt 11 órakor az állami gyermekmenhely előtt megálló váróhelyiségében egy barna frattáska, lényegtelen tartalommal. Becsületelt megtalálót kérem a tászkát az állami rendőrség 61. sz. szobában leadni, vagy értesíteni mikor és hol vehetem át illó jutalom ellenében. Straka János. Hajdúszoboszló. Kenézy u. 8. 1450

ELVESZETT február 21-én, Szatmár debreceni személyvonaton egy táskát, imádsággal. Megtaláló jutalom ellenében Hatvan u. 6. sz. alatt aja le Guttmanéknál. 1429

VEGYES

SALAK ingyen hordható és egy nagy asztal-sparhelt eladó a Vörösbörg. árban. 170

GÖRÉNY, patkányirtó, délutáni órákban jelentkezhethet, Tompa Mihály u. 5. sz. 1434

HASZNALT RUHA — CIPŐ

NAGYOBB fiúnak tél kabát és női bőr kabát eladó. Timár u. 50. 244

INGÓSÁG ELADÁS

SZERSZÁMFÁK akác és eper törzs, s csöves tengeri daráló, kúcsos, oszlopfák eladók. Sámsoni út 34. 1436

FEHÉR, mély gyermek kocsli eladó. Zápolya u. 11. melléképület. Megtekinthető 3-ig. 1453

HASZNALT cserépkályhák olcsón eladók. Vár u. 6. 1472

ELADÓ női arany kora, fülbevaló, ezüst pu dertartó, Veres u. 24. sz. hatodik ajtó. 1471

KEVESET használt gyermek kocsli eladó. — Megtekinthető délután 4—6 óráig. Batthyány u. 17. harmadik lépcső I. 6. 1459

GAZD. TERMÉNYEK

TENGERI vetőmagot adok árpa vetőmagért. Cím a kiadóhivatal pénz táránál. 876 vv

GAZD. ESZKÖZÖK

VETŐGÉPEK új és használt állapotban, s egyéb gazdasági eszközök beszerezhetők vitéz Nagy Jánosnál. Hatvan u. 41. 781 4. 27

HETES ekét koresek taligával (3 darabot). Címet kérem a kiadóhivatal pénz tárában leadni. 876 vv

NÉGYKEREKŰ kézi kocsli eladó. Zsák u. 2. 1440

ELADÓ HAZ

BALATON-U. 70. számú ház 1100 négyszögletes kerttel eladó, Értekezni Károly Ferenc József-út 14. Fatalepp. 1+1

ELADÓ családi ház, háromszobás és két szobás lakással, harmincezerért. Varga u. 40. 1458

ELADÓ üzletes ház a központban, azonnal elfoglalható üzlettel és lakással. Cím a kiadóban 259

ELADÓ HAZHELY

HAJDUSZOBOSZLON Madarász utcában, 800 négyszögletes és kőntősgáti sor 1. számú 2431 négyszögletes telkek eladó épülettel, bővíztó kúttal. Értekezni Kossuth u. 63. 1403

ELADÓ FOLD

KERTÉSZKEDÉSRE igen alkalmas köntősgáti sor 7. számú 3000 négyszögletes és köntősgáti sor 1. számú 2431 négyszögletes telkek eladó épülettel, bővíztó kúttal. Értekezni Kossuth u. 63. 1403

ELADÓ ALLATOK

FAJTISZTA bronzpuly katojás darabja 1.80 fillérrel előjegyezhető. — Saád Gyulane, államilag engedélyezett pulyka szetében. Aradványpuszta, Szabolcs megye. 617 2. 28

TIZZENNYOLC darab 7 hón. és süldő eladó. Fancsika 70. 875 vv

PEKINGI gácsért, kettő darabot elcserelelném, — nagy fajta tojóval. Vér frissítésre kiválóan alkalmas, MÁV Kolónia 17. sz. 680 vv.

KÉT darab 1 és fél éves yorksiri koca eladó. — Csemete u. 28. 1433

Szerkesztésért felelős PÁLI JÓZSEF

Kiadásért felelős: DR. SZIGETHY GYULA (szerkesztő-igazgató)

Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ RÉSZVÉLTÁRSASÁG

Feladó nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY